

Suomen hallituspohja laajeni skogilaisiin

Uusia tulokkaita Aura, Lepistö, Malkamäki, Simonen, Söderhjelm ja Uoti, mukana myös kaksi puolueetonta. Sitkeitä neuvotteluja

HELSINKI, syysk. 5 p. — (Suomi-Seura) Pääministeri V. J. Sukselainen laajensi sitkeiden, aamusta iltaan kestäneiden neuvottelujen jälkeen vähemmistöhallituksensa pohjaa ottamalla mukana viisi sosiaalidemokraattisen puolueen skogilaisista elinkeinoelämän miestä. Tämän jälkeen hallituksella, joka uudistettiin muodon osalta kokoon, ensimmäinen istuntonsa, on takanaan varmat 90 ääntä eduskunnassa eniten 66 asemasta. Teoreettisesti se on enemmistöhallitus edellyttäen, että teollisuutta edustavat ammattimiesliitot tuovat mukanaan oikeiston ääniä.

Uusina jäseninä hallitukseen tulivat mukana saakuttomana ministerinä skogilainen Aarre Simonen, oikeusministerinä teollisuutta edustava tri J. O. Söderhjelm, sisäministerinä Vapaamielisen Liiton lukeutuvaa ammattimiesliittoa johtava Teuvo Aura, toisena maatalousministerinä skogilainen pienviljelijöitä johtava Matti Lepistö, toisena kulkulaitosministerinä skogilainen metalliliiton puheenjohtaja Valdemar Liljeström, sosiaaliministerinä skogilainen sos. dem. naisliiton johtohenkilö, kouluneuvos Aino Malkamäki sekä toisena sosiaaliministerinä skogilainen SAK:n kirjallinen sihteeri maisteri Olli J. Uoti.

Hallituksen jäivät pois maalaisliittolaiset puolustusministeri Atte Pakkanen, toinen valtiovarainministeri Ahti Karjalainen sekä toinen kulkulaitosministeri Kustaa Tiltu, kansanpuoluealaiset sisäministeri Harri Kytö ja sosiaaliministeri Irma Karvikkio ja puolueeton oikeusministeri Arvo Helminen.

Uudelle ministerituoleille istui kansanpuolueen entinen toinen sosiaaliministeri Pekka Mäkinen, joka nyt hoitaa puolustusministerin ja lisäksi erään valtiovarainministeriön toimialaan kuuluvia tehtäviä. Myös sisäministeri Aura hoitaa lisäksi eräitä kauppa- ja teollisuusministerin toimialaan kuuluvia tehtäviä.

Hallitus antaa julkisuuteen ohjelmansa, joka sisältää lähinnä periaatteellisen suhtautumisen teollisuuden ja tuotannon elvyttämiseksi.

Sosiaalidemokraattisen puolueen virallinen johto, joka katsoi itsensä jätetyksi hallitusta muodostettaessa, ilmoitti eduskuntajärjestyksen ensimmäisen välitilaisuuden, etteivät skogilaiset edusta puoluetta. On odotettavissa, että sos. dem. puolue-elimet käsittelevät kysymystä eikä pidettävä välitilaisuus, vaikka sos. dem. puolueen sisäinen juopa tämän seurauksena ratkaisevasti selvenisi.

Sukselainen selittää
Pääministeri Sukselainen kävi pres.

Ike vedonnut Syyrian kansaan ja luvannut toisille estää kommunistien etenemistä

WASHINGTON — Pres. Eisenhower sivutti Syyrian venäläisistävällisen hallituksen viikonloppuna ja kehotti kansan tekemään jotain pelon poistamiseksi joidenkin kiihoittamasta Syyrian hyökkäyksestä naapurimaihin. Samalla Eisenhower lupasi käyttää, jos vain on tarpeellista, kongressin hyväksymän Keski-Idän päätöslauselman valtuuksia kommunistien laajennuspuhujen estämiseksi sillä alueella.

Tästä erikoisesta vetoamuksesta Keski-Idän päätöslauselman varmistamiseksi tiedotti valtioasiainministeri Dulles Vaikoksesta talossa olleen kahden tunnin konferenssin jälkeen. Mukaan Dulles kiellytti vastaamasta lehti-intervjuun esittämään kirkkikysymykseen:

Tarkoitiko tämä, että Eisenhowerin hallitus virallisesti määritteli Keski-Idän päätöslauselman perusteella Syyrian kommunistien hallitsemaksi? Päätöslauselmassa luvataan Amerikan asevoimien apua, jos mikä tahansa Keski-Idän maa pyytää sitä kommunistien hallitsemasta maasta hyökkäystä vastaan. Dulles sanoi, ettei hän voi mennä sen pitemmälle "mistään päätelmästä, mikä kenties johdetaan lausunnosta, jonka teille luuri luin."

Eisenhower on varovasti välttänyt leimata Syyriä kommunistien hallituksen alaiseksi. "Vasemmalle kallistuminen" on ollut hänen kauemaksi mennyt määrittelyä henkilöistä, jotka nyt ovat vallassa Syyriassa. Dulles 280 sanaa käsittävää lausunnossaan, minkä laati yhdessä Eisenhowerin kanssa, sanoi presidentin johtamien Keski-Idän päätöslauselman valtuuksilla.

Tämän hän sanoi Eisenhowerin tehneen, kun määräsi jouduttavaksi

Kaksi valkoihoista syytteessä neekerin pahoinpitelystä

BIRMINGHAM, Ala. — Kaksi valkoihoista miestä, jotka sanoivat olevansa entisiä Ku Klux Klanin jäseniä, pidätettiin ja syytettiin yhden neekerin rikollisesta pahoinpitelystä. Miehet, 28 vuoden ikäinen William J. Miller ja 38 vuoden ikäinen J. N. Griffin, ovat Jeffersonin kaartin vankeissa \$5,000 takuusta vastaan. Molemmat ovat kauppalaväijöitä Homewoodin laitakaupungin suurmarkkinoilla.

Nimismiehen apulaiset Tom Ellison ja Bill Adams sanoivat Millerin ja Griffinin myöntäneen olleensa valkoisten miesten ryhmässä, kun 33 vuoden ikäinen Judge Aaron kaapattiin ja pahoinpideltiin viime maanantailtana. Sen jälkeen, kun häntä oli väkivaltaisesti pahoinpidelty, hänet työnnettiin Griffinin auto takakomeroon ja vietiin kaupungin ulkopuolelle. Aaron löydettiin tien varrelta noin puoliyön aikaan ja on nyt veteraanien sairaalassa vakavassa tilassa.

Aaron sanoi hänelle väkivaltaa tehneiden miesten kiskeneen hänen sanaa pastori F. L. Suttlesworthille, että sama tulee tapahtumaan jokaiselle neekerille, joka yrittää sisäankkijoutua lapsensa valkoihoisten koulun. Suttlesworth on johtajana neekerijärjestössä, joka yrittää saada rotuerittelyn poistetuksi Birminghamin koulussa. Aaron on sanonut, että hän ei ole koskaan ollut mukana missään rotuerittelyn lopettamisyrityksessä.

Tulipalo tuhonnut pienen kauppalan pääteollisuuden

GEORGETOWN, Ohio — Miljoona dollarin tulipalo aiheutti viikonloppuna taloudellisen onnettomuuden täällä veden vähydestä kärsivälle yhdyskunnalle saattaen työttömäksi enemmän kuin 200 henkilöä ja kauppalan pormestarin Ross Seddenin huomattamaan surullisesti: "Asiamme ovat huonoista." Kolmikolmeosainen kauppalassa — pääsi palamaan valtoinaan, vaikka puolen tusinan naapurikauppalaan vapaaehtoiset palokuntalaiset saapuivatkin auttamaan, sillä veden vähyys pakotti palokuntalaisten käyttämään sitä vain estämään palon leviämisen lähellä oleviin asuintaloihin.

Kenkätehtaassa, jonka omisti Arthur Sullivanin perhe Cincinnatiasta, oli työssä 209 henkilöä, joista "vähintään 40 prosenttia vanhempa väkeä ja monet niistä — enimmäkseen naisia — yli 65 ikävuoden", sanoi pormestari Sedden. Tulipalo, sanoi Sedden, "merkitsi \$10,000 viikkotulien menetystä. Se on surullista niille henkilöille, jotka sen ansaitsivat ja on tuntuva isku tänään pienen, 2,200 asukkaan yhdyskunnalle."

Mutta samanaikaisesti kuin sadat kauppalan asukkaat seurasivat liekkien leimahdusta 100 jalan korkeudelle, suunnitelmat olivat liekkeille saada tehdä jälleen käyntiin — palaneen paikalle, jos vain mahdollista. Ja pormestari Sedden kävi heti asiaan käsiksi, neuvotteli kauppalaan valtuuston ja liikkeiden klubin jäsenien kanssa kokouksen pidosta, jossa neuvoteltiin, millä tavalla uuden tehtaan rakentaminen voitaisiin toteuttaa.

Yhdysvallat poisti Bulgariaa koskevan matkustuskiellon

WASHINGTON — Yhdysvallat poisti viikonvaihteessa seitsemän vuotta voimassa olleen kielon amerikkalaisten matkustamiselle kommunistien hallitsemasta Bulgariasta. Tämän peruuttamisen arvellaan olevan aiheena ainakin seuraavat seikat:

- 1 — Molemmat, Yhdysvallat ja Bulgaria, etsivät jonkinlaista tietä, mikä johtaisi diplomaattisten välien uusia, mikä keskeytettiin helmikuun 21 päivänä vuonna 1950.
- 2 — Avery Brundage, Kansainvälisen Olympiakomitean puheenjohtaja, ja sanoi valtiovarainministeriön olevan hyönteä, jos matkakielto estää hänen osallistumista Sofiassa pidettävään komitean kokoukseen syyskuun 30 päivänä.
- 3 — Kielon helpottaminen amerikkalaisten matkustamiselle kommunistien Kiinaan, mikä tiedotettiin juuri kaksi viikkoa sitten, oli tavallaan edelläkävijänä tämän kielon poistamiseen.

Kuuromyrkyksen kutsu sotapalvelukseen ollut erehdys

LANSING, Mich. — Uusi tarkastus on määrätty 22 vuoden ikäiselle kuuroille painajalle Gerald K. Hansonille, joka kaikesta päättäneen oli kutsuttu asevoimiin erehdyksessä. Hanson toimi painajana Michiganin Fowlerville Weekly Review'ssa. Hän oli luokiteltu A-1 aikaisemman tarkastuksen perusteella ja oli hänen ilmoittaututtava aktiiviseen palveluun syyskuun 1 päivänä, mutta lehden julkaisija Richard Budnicki protestoi, sanoen erehdyksen tapahtuneen. "Hän ei kuulu kukaan laukausta, vaikka se laukaistaisiin 10 jalan päässä," sanoi Budnicki.

Valtion kutsuntaviraston johtaja eversti Arthur A. Holmes sanoi, että Hanson on määrätty uuteen tarkastukseen Fort Wayne Detroitissa tämän viikon perjantaina ja kutsunsa on siirretty toisen tarkastuksen takia. Holmes oli myöskin varma siitä, että erehdys oli tapahtunut.

Budnicki sanoi, että Hanson, joka on ollut kuurojen koulussa Flintissä, oli kuuromyrkkyä. Eversti Holmes sanoi ymmärtävänsä, että Hanson kuulee huukan toisella korvalla ja on oppinut puhumaan karkealla kurkkuaan. Vaikka kohta häntä on hyvin vaikea ymmärtää.

Syyrian mielessä Amerikan hyökkäys

Pääministeri kutsunut hallituksen hätätilaiseen istuntoon

DAMASKOS, syysk. 8 p. — Pääministeri Assali kutsui hallituksen hätätilaiseen istuntoon tänään. Hänellä oli asianaan keskustella "toimenpiteistä Yhdysvaltain hyökkäyksestä Syyriaan".

Samanaikaisesti hallituksen virkailijat ja Syyrian lehdet syyttivät Yhdysvaltoja valmistautumista jonkinlaisen aseellisen hyökkäykseen arabimaista vastaan.

Hallituksen sanotaan "huolella harjoittaneen" valtiotietoa Dulesin julkilausumaa Washingtonissa lauantaina, koskeva Syyrian naapurien, Libanonin, Jordanin ja Irakin tukemista Syyrian ja kommunistien hyökkäyksen tapahtuessa. Syyrian tiedotusministeri Alkeel on kuvannut lehtimiehille Yhdysvaltain syytelyjen kommunistien loppautumisesta Syyriaan tarkoitettua "pitämiään Amerikan aikomuksia sekaantua Syyrian sisäisiin asioihin valmistelussa Syyriaa vastaan".

Syyrian kansa, sen hallitus ja armeija, hän sanoi, "ovat lujasti päättäneet taistella yhtenä miehenä mitään vastusta tuleekin".

Venäläiset toimeissa
Syyrialaisen vasemmistopuolueen johtaja Hourani sivusi Yhdysvaltain avustusta Jordanille yhtenä seikkana sodan valmistelulle.

"Hyökkäys Syyriaa vastaan merkitsee joutumista maailmansotaan," hän sanoi. Syyria varustautuu kommunistien aseilla vain "puolustusta varten".

Mutta venäläinen propagandakoneisto lähti pyörimään suunnitella kuuluttaneen Yhdysvaltain hyökkäyksen suunnitelmista Keski-Idään. Pravda kertoi Yhdysvaltain aseiden kuljetuksesta "todistavana merkkinä sotatasa sekaantumista Syyrian asioihin".

Lehti varoitti "Keski-Idän eräitä maita" seurauksista, mikä on tulossa yrityksestä "tukea Yhdysvaltoja sen päätöksessä viedä lävitse hallitusvastainen juonensa Syyriassa".

Kairon lehti nimitteli siviilitä Hendersonin lausunnan Keski-Idästä perustuvan Jordanin ja Irakin kuninkaiden mielipiteisiin. Lehti sanoo Hendersonin suosivan pikaisista sotilaallisista toiminnoista Bagdadin sopimuksen ja SEATO:n allianssin pelastamiseksi.

Nehru huolestunut Syyrian suhteen

NEW DELHI — Pääministeri Nehru sanoi Syyrian tilannetta "vaaralliseksi". Hän käsittää Keski-Idän "arimaksi ja räjähtäville teille alttiimmaksi seuduksi maailmassa".

Pääministeri lausui näitä ajatuksia huuhnessaan eduskunnan alahuoneen ulkopoliittisten kysymysten osassa viikkotilaisuudessa ja Yhdysvaltoihin, ettei Keski-Idä pidettävä valtojen välisessä välitilaisuudessa.

Daily Workerin toimittaja erosi puolueestakin

NEW YORK — Joseph Clark, kommunistisen lehden Daily Workerin veteraanitoimittaja ja 28 vuotta kommunisteihin kuunut, rikkoi viikonvaihteessa välissä kommunistipuolueen kanssa juutalaisvastaisen kysymyksen ja Kremlinä tuleiden ohjeiden takia. Clark, 43 vuoden ikäinen, ukkoma-asioiden toimittaja, erosi niin lehdestä kuin puolueen jäsenyydestä.

Clarkin välien rikkoutuminen kommunistien kanssa tapahtui seitsemän kuukautta sen jälkeen, kun kirjailija Howard Fast, joka v. 1953 sai Stalinin rauhanpalkinnon ja kirjallisuuden työstään, erosi puolueesta ja leimattiin Kremlin taholta luopoksi. Clark on kuulunut Daily Workerin toimistokuntaan 12 vuotta ja toisen maailmansodan veteraanina toimi ensin veteraanien asioiden toimittajana ja sitten ukkoma-asioiden, jossa ominaisuudessa toimi myöskin jonkin aikaa Moskovan kirjenvaihtajana. Oli tiukka juutalaisvastainen liikekulkijana ja suosi mieluummin yhdysvaltalaisia sosialismia kuin sitä, mitä Kremlin taholta määrättiin. Clark sai valtiotietoa erikoispassin seurata neljän suuren Geneven konferenssia v. 1955.

Uutisessa, jossa kerrottiin Clarkin eroamisesta, mainittiin myöskin tämän maan kommunistipuolueessa olevan arkanan sisäisen kahinan, minkä sanotaan aiheutuneen Unkarin tapahtumista ja juutalaisvastaisesta hengestä puolueessa.

Eisenhower hylkäsi palkankorotuksia koskevat lait

WASHINGTON — Palkankorotuslait 1½ miljoonalle liittohallituksen työntekijälle saivat kuolinsikun pres. Eisenhowerilta viikonloppuna viitteen, että ne lisäävät vain inflaatorista painostusta. Republikaanien johtaja kyllä jo ennustivat, että Eisenhowerin hylkäys lait, kun kongressi hyväksyi ne yksipuolisella voitolla viime kuussa. Jotkut republikaanien johtajat sanoivat, että pienemmät korotukset kenties voidaan hyväksyä tulevalle istuntokaudella, varsinkin, jos kongressi hyväksyy postimaksujen korotukset auttamaan palkankorotusten maksamista.

Kaksi lakia, mikä olisivat varanneet nämä palkankorotukset voimaan tässä kuussa, mutta hylättiin.

1 — Keskimääräinen \$518 korotus vuodessa tai 11 prosenttia miljoonalle leluutitelle siviilipalveluksen, kongressionalisille ja oikeuslaitoksen työntekijöille.

2 — Vuospalkka \$546 tai 12½ prosenttia korotus 500,000 postityöntekijälle.

Ylimääräinen palkankorotus arvioitiin \$850 milj. vuodessa. Näille ryhmille myönnettiin palkankorotus viimeksi maalisk. 1 p:nä 1955, kun postityöntekijät saivat 6 prosenttia ja leluutitellut työntekijät 7½ prosenttia korotuksen. Eisenhower sanoi väitteiden, että elinkustannusten kohoaminen oikeuttaa palkankorotukset, ei pitävän paikkaansa.

Pukutyöläisillä uusi työ sopimus

BOSTON — Amalgamated Clothing Workers ja pukuteollisuuden tehdasryhmä ovat allekirjoittaneet uuden kolmen vuoden työ- ja palkkasopimuksen mikä koskee sen alan 150,000 työntekijää — joista 10,000 Uudessa Englannissa, sanottiin yhteisessä viikonvaihteen tiedonannossa.

Union Uuden Englannin johtaja Joseph A. Salerno sanoi uuden sopimuksen varavain yhden maksullisen arkipäivän lisää ja myöskin lisäkorotuksen työntekijöiden luovutukseen terveys, huolto- ja eläkerahastoon. Sopimus varaa myöskin mahdollisuuden neuvotella palkkakysymyksestä kuukauden vuotena sopimuksen voimaoloaikana. Siinä on myöskin kohta, mikä määrittää kiistat ratkaistavaksi välitysmiehen päätöksellä.

Salerno sanoi ettei teollisuudessa ole ollut lakkoja 25 vuoteen. Sopimuksen käsittelevä työläisistä on 60 prosenttia naistyöläisiä, joiden keskiarvoisen tuntipalkka on \$1.75. Miestyöläisten keskiarvoisen tuntipalkka on \$2.25 tunnilla. Salernon seloituksen mukaan terveys, huolto- ja eläkerahasto hoitavat yhteisesti isännöintin ja union valitsemat toimittajat ja on rahaston hallintokustannukset vähemmän kuin kuusi prosenttia. Vuosiraportit varataan union jäsenille.

Yhdysvaltain täytyy perääntyä, vakuutti kuvernööri Faubus

Sanoi olevansa vapaamielisin kuvernööri etelässä, mutta kukaan ei sittenkään voi pakottaa meitä rotuerittelyn lopettamiseen

LITTLE ROCK, Ark. — Kuv. Orval Faubus sanoi kärkevästi eilen illalla "rehellisesti toivoaan, ettei ketään ammuttaisi", jos liittovaltain joukot yrittävät tunkeutua kansalliskaartilaisten rivien läpi, jotka joutivat hän on määrännyt rotuerittelykiistan kohteena olevan Central korkeakoulun ympärille.

Kuvernööri paiskasi kiinni oven millegään sovittelulle katkerassa liittovaltain ja valtion välisessä "rotu-kiistassa tässä eteläisessä kaupungissa. "Minä en näe mitään muutosta," sanoi hän televisiohaastattelussa lehtimiesten kanssa, kun yksi kysyi häntä, "tarkoittaako tämä sitten, että liittohallituksen on perääntytävä vaatimuksessaan heti paikallisen rotuerittelyn lopettamisen suhteen?"

Lehtimiehille televisiohaastattelun jälkeen antamassaan lausunnossa oli hän sanonut mm. "Minä olen ollut vapaamielisin kuvernööri etelässä, mutta he eivät voi tulla ja panna sitä (rotuerittelyn lopettamismääräyksiä) pakolla käytäntöön."

Kansalliskaarti jää

Kriittinen rotukiista nousi kiehumpeeseen liittovaltain ja Arkansasin valtion välillä jo viime maanantailtana, kun kuv. Faubus määräsi kansalliskaartin vartiomaan 2,000 oppilaan korkeakoulua. Hän sanoi kaartiin, pitää neekerit pois koulusta. Tämän sanoi hän määränneen sen takia, että vältettäisiin väkivaltaa.

Lausuntonsa ampumisen suhteen juontautui siitä, kun lehtimiehet kysyivät, jos mahdollista ampumista tulee tapahtumaan — tai mitä muuta tulee tapahtumaan — jos liittohallituksen virkailijat yrittävät saattaa neekerioppilaita koulun kaartiin.

Kun tiedusteltiin, tuleeko kaarti laisat edelleenkin olemaan vartiassa samantyyppisellä määrällä, sanoi neekerit pois koulusta — oli kuvernöörin vastaus: "Mitään muutosta siinä."

TUOREIMMAT UUTiset

WIEN — Kansainväliset messut avattiin täällä. Näytteillepanijoita on 3700 idän ja Lännen 19 maasta. Vierekkäiset Amerikan ja N-liiton näytteilypaikallit ovat huomattavimmat. Avauspäivänä kansaa 100,000 henkeä.

LONTOO — Ulkoministeri Selwyn Lloyd palasi Jugoslaviasta sellaisin terveisin, että sikäli hän pitkästi keskusteluissa tuli ymmärtämään presidentti Titoa, on hän itsensä vieläkin. Jugoslavia joissain suhteissa hyväksyy N-liiton menetelmät, mutta ei salli sen sekaantumisen sisäisiin asioihinsa, hän sanoi.

ROOMA — Saudi-Arabian kuningas Saud saapui tänne sunnuntaina ollessaan matkalla Libanonista Baden Badeniin Saksaan. Hän lensi odottamatta Libanonin luvantua keskustellen siellä Syyrian uhkasta, johon seikkaan ei kajonnut täällä.

NIMES, Ranska — Pariisiin-Nimesin pikajuna, täynnä matkailta palaavia lomailijoita, suistui 60 mailin tuntinopeudella ajassaan radalta Nozierin asemalla lauantaina. Onnettomuudessa 23 henkilöä sai surmansa, joihinpaitsi sairaalassa viedyistä moni on kuolemallaan. Kaikki olivat ranskalaisia.

MONTREAL, Canada — Montrealin laitakaupungin poliisipäällikkö pidätettiin toisten uhkapelurien mukana. Pidätetty oli eräs hänen luutnanttinsa. Poliisipäällikkö St. Amour ja yksi salopoliisi olivat yhdeksän lakivastaisesta korttipelissä pidätettyjen joukossa.

BORDEAUX — Ranskan prinssi Henri, Pariisin kreivin vanhin poika, joka olisi kai Ranskan olemattoman kruunun perijä, otettiin Ranskan armeijan sotilaksi viime lauantaina. Hänet lähetetään glikkon sotakouluun Algeriaan.

MEKSIKOKAUPUNKI — Rahastosihteeri Ciriello Flores tiedotti yleisölle, ettei hallitus pyydä kongressin korottamaan veroja, vaan ryhtyy valvomaan tehokkaammin veronkantoa, joka nykyisen systeemin mukaan on melkoisesti retuperäisellä kannalla.

BONN — Itä-Berlini, isäntänsä Moskovan uskollisena renkinä, hyökkää Länsi-Saksan laivasto-ohjelmaa vastaan sanoen sen tarkoituksellisesti pyrkivän toteuttamaan Atlantin liiton sotasuunnitelmia vastustamalla Itämeren "puolueettomuutta". L-Saksa on sanonut, että "puolueettomuus" merkitseisi Itämeren joutumista Moskovan järkeksi.

SAIGON, Vietnam — Väkivaltainen joukko hyökkäsi tk. 6 ja 7 päivinä Thoi Luan-nimisen viikkolehden toimitaloon, tuhoten toisella käynnillä sen painokoneet. Synn oli hallitusvastaisen kirjoituksen julkaiseminen. Noin 50-henkinen joukko tuhosi myös Tan Dan-nimisen viikkolehden konttorin, polttaen sen arkistot ja 12,000 kopiota painettua lehteä. Syytä tekoon ei selitetty.

HONGKONG — Jotain 170,000 miestä ponnistele päivä ja yöt Harbinissa suojuspatojen rakentamisessa. Sungarijoki Mantshuriassa on tulvimisasteissa ja vesiraja nousee yhä.

MADRID — Taksa-autojen aiurit ovat hävinneet vetoomuksessaan pormestariin saada törkyttää torviaan liikennetungoksessa. Heille on huomautettu, etteivät he ole lain yläpuolella. Ajureita on syytetty törkytyksestä mielettömän tavalla, josta sitten kieltä olikin seurauksena.

RAIVAAJA

TOIMITTAJAT:
M. Sulkunen — Toivo N. Nounie
Jalli Honkonen
Toim. puh. 3-0661 — Konttori puh. 3-8523

HENRY PURANEN, Manager

Vuoksimat Yhdysvalloissa ja Kanadassa
Vuosikerta \$12.00 — Kolme kuukautta \$4.00
Puoli vuotta \$7.00
Suomen: 1 vk. \$16.00 — 6 kk. \$9.00

Entered as second-class matter May 1, 1911, at the Post Office at Fitchburg, Mass., and re-entered under sections 42 and 43 of the Postal Laws and Regulations (acts of March 3, 1879, as amended). Published daily, except Saturday and Sunday, by the Raivaaja Publishing Company, 48 Wallace Avenue, Fitchburg, Mass.

Tutkimusvuosi

Kansainvälinen Geofysiikkaalinen Vuosi — ikävä nimitys, joka maallikolle ei sano paljon mitään — on nyt kuitenkin menossa ja maailman kaikki kansakunnat ja miltei kaikki ihmiset ovat siihen jollakin tavalla kiinnostuneet. Se ei ole vuosi, vaan kahdeksantoista kuukautta, joka alkoi heinäkuun alusta ja päättyi ensi vuoden loppuun. Se merkitsee vissiä tutkimusohjelmaa, johon osallistuu noin 10,000 tiedemiestä ja tutkijaa 62 eri maasta. Suuria laitoksia ja tutkimusvälineitä on rakennettu pitemmän ajan ja herkeämättömän tutkimusohjelman suorittukseen tarvitaan ainakin 500 miljoonaa dollaria.

Yhdennäksitoista tutkimus käsitteä kaikki luonnontieteet, joista ihmisten elämä on riippuvainen. Monet tulokset voidaan ilmeisesti heti soveltaa käytäntöön. Tähän ryhmään kuuluu mita moninasiimpia asioita, jotka vaihtelevat mantereelta mantereelle lentävistä ohjuksista puutarhanhoitoon saakka. Sitä paitsi saadaan paljon sellaista arvokasta aineistoa, jonka selvittämiseen kuluu useita vuosia.

Suuri yleisö lienee erikoisen kiinnostunut suunnitelmiin, jotka tarkoitavat keinotekoisien kuun ja muiden "pikkuplaneettojen" lähettämistä kiertämään maata. Erilaisia raketteja ammutaan ilmapirilin, joiden pitäisi pyyhkiä maata kauemman kuin koskaan ennen. Amerikkalaiset tiedemiehet lähettävät niitä matkana Floridassa olevasta tukikohdasta. Kaikkiaan pitäisi Yhdysvaltain toimesta ilmapitä lähetettävään noin 600 rakettia, joista suurin osa lähetetään Manitobassa, Canadassa olevat tukiasemat. Eräiden niiden pitäisi kohota 220 mailin korkeuteen.

Maapallon tiedemiesten kerna työskentelee neljästätoista eri pääryhmässä. Jokainen niistä käsittelee oman tutkimusalan ja noudattaa osittain omaa aikataulua. Tutkimukset on jaettu seuraaviin ryhmiin: Aamuruus ja revontulet, kosmiset säteet, maamagnetismi, jätikkötutkimus, päänovoima, ionosfäärin fysiikka, pituus- ja leveysmittaukset, säätutkimus, meteorititutkimus, valamerentutkimus, raketit, seismologia, auringon vaikutus maahan, maailmanpäivät.

Viimeinen sana — maailmanpäivät — merkitsee yksinkertaisesti sellaisia päiviä, jolloin kaikkialla maapallolla olevat huomiointijätkä keskittyy tutkimaan yhtä ainoata ilmiötä. Kaikkien ryhmien tiedemiehet ovat tällöin yhteistoiminnassa.

Valtava määrä aineistoa luotetaan, ja eri matkalla vaihtava ja täydentävä keskenään keräämään aineistoa. On väitetty, että tiedemiehet pureisivat suuremman palan kuin jaksavat niellä, mutta toisaalta on olemassa sähköajoja ja muita korkealuokkaisia ja tehoisia laskukoneita, jotka auttavat kokonaisen syömisessä.

"Keinokuiden" tutkimus on rakettimiesten huolena. Maan keinotekoisien kiertoisten tehtävänä on kuljettaa mukanaan erilaisia havaintovälineitä ja tuoda takaisin tutkijoiden käsiin pitkän matkan varrella kerätyt tiedot. Tähän mennessä on jo ammuttu atmosfääriin lukuisia koeraketteja, mutta niiden lentomatka on suhteellisen lyhyt. "Satelliittien" avulla toivotaan

saatavan tietoa kosmisesta säteilystä ja ultraviolettisäteilystä, ilman tiheydestä ja liikkeistä, lämpötiloista, paineesta, magnetisista ja geodeettisista seikoista.

Seuraavassa on maallikon kielellä vielä muutamia ongelmia, joita "IGY" tutkii:

Liikkuuko Pohjois-Amerikka vähitellen kohti Eurooppaa ja Aasiaa?

Mitä on maan sisikunnassa ja mikä aiheuttaa maanjäristykset?

Voidaanko valtameriä käyttää ravinnon suurimittaiseen hankkimiseen? Vai saadaanko niistä mahdollisesti radioaktiivisten atomijätteiden varastopaikka, josta ei olisi vaaraa ihmiskunnalle? Voidaanko löytää mineraalilähteitä merten pohjasta?

Mikä aiheuttaa revontulet? Onko niillä tekemistä auringonpilkujen kanssa ja jos on niin mitä?

Oliko Kolumbus sittenkään oikeassa? Minkä muutoin on maapallo oikein tarkkaan ottaen?

Lämpiaakko maapallo, koska jääpeite yhä supistuu? Vai olemmeko menossa toista jääkaudta kohti?

Mikä on se salaperäinen ionisoituneiden kaasujen vaippa, joka ympäröi maapalloa 60 mailin korkeudesta ylöspäin?

Luetteloa voisi jatkaa vielä pitkät matkat, mutta alkamme sentään tehkö siitä. Tiedämme jo muutenkin varsin hyvin, että meidän tietomme maapallosta ja kaikesta sitä ympäröivästä ovat kovin vähäiset. Mutta varmastiakin ne parin vuoden kuluttua eivät enää ole aivan niin pienet.

Kaksi kertaa aikaisemminkin on järjestetty kansainvälinen geofyysinen vuosi, ensimmäinen 50 ja toinen 25 vuotta sitten.

Molemmat olivat pikkui juttuja nykyiseen suuryhteyteen verrattuna. Aikaisemmillä kerroilla la keskittyi tutkimus maan navoil.

Verohyvitykset

Sen raportin mukaan minkä senaattori Joseph C. O'Mahoney (dem. Wyo.) rahastonvirasta saamiensa tietojen mukaan on esittänyt kongressin molempien huoneiden yhteiselle talousasioiden valiokunnalle, tulee Setä Samuli ensi vuoden kesäkuun loppuun mennessä menettämään neljästä viiteen ja puoleen biljoonan dollari suurille yhtymille veronsuoritusveltyksissään, kerton Labor-lehden kongressin toiminnan seuraaja. Menetyksen korvaukseksi täytyy hallituksen järjestää lainoja, joista luonnollisesti on suoritettava huomattavia korkosummia.

Kongressin komitealle on osoitettu, että tehostetussa verohyvitystoiminnassa hallitus on antanut erinäisille korporatiolle valtuudet pidättää uusin tehtäiden rakennuskustannuksiin kummutut pääomavarat veroista viiden vuoden sisällä, sen sijaan kuin aikaisemmin on verohyvitukset ulotettu 20—40 vuoteen. Sen kautta yhtiöt voivat osoittamaan voittonsa todellisuutta pienemmäksi ja siten supistaa verosuutta entisten laitoistensa tuot-teistakin.

Tässä korporatioiden hyvitelyssä noudatetaan siihen yleiskansalliseen hyödylliseen tarkoitukseen, että yhtiöiden toiminta puofustusvälineiden valmistuksessa sen kautta tulee tehostetuksi. Mutta merkittävää on, että hyvitelyksiä pääsevät osalliseksi liikkeet ja laitokset, joilla ei väitetäkään olevan mitään teknistä puolustushankintojen kanssa. Puhuvien esimerkki tästä saadaan Idaho Power kompanialle annettua luovutuksesta Hells Canyonin patoamisessa. Komppania teki taitavan liikkeen ilmoittamalla ettei se tule sitä hyväkseen käyttämään, mutta se tapahtui juuri silloin kuin patokysymys oli tiukan väittelyn alaisena kongressissa. Nyt huullaan Idaho Power kompanian vaativan luovutuksen uudistamista. Kaiken kaikkiaan monet kongressin edustajat puhuvat sangen voimakkaasti hallituksen nykyistä veropolitiikkaa vastaan, jossa varakkaille tehdään luonnottoman suuria hyvitelyksiä, mikä tietysti tapahtuu vähäväkisten kustannuksella.

— Ei ole olemassa sielua, jolla ei olisi matalikkoansa, jolla jomatkat on suhteellisen lyhyt. — Morgenstern.

Vakauttaminen Bulgariassa

Länsimaiden tarkkailijan on vaikea saada selvää kuvaa kommunistimaiden sisäisestä poliittisesta tilasta, että johtopaikoilla syrjäytettiin toisilleen jyrkästi vastakkaisen poliittisen mielipiteen omakujia. Mutta Sofian viime aikaiset tapahtumat viittaavat selvästi stalinilaisiin takaisin tuloon ja samalla kertaa si joittumiseen tilollaisen linjan oppositioon. "Kansalliskommunismi" saat-ta virkistä, mutta sellaisena kuin Khrushchev haluaa.

20. puolekongressista lähtien, jossa Khrushchev piti kuuluisan stalinin vastaisen puheensa, ovat kaikkien satelliittimaiden vanhat valtiopäivät pyrkineet "luomaan nahkansa" saadakseen menneisyytensä unohtumaan muun maailman silmissä. Puolassa näytävät parantuneet stalinistit ottaneen akkiiä yllyneen piintyneiden nationalistien naimion, jotka vaativat ennen kaik-kea juutalaisten syrjäyttämistä. Romanianssa esitettiin äskettäin huvitte-raja näytelmä, kun kaikki kuulsia vanhan linjan kommunistia, Chisneveschi ja Constantinescu tekivät täyskäännöksen ja vaativat salaisien poliisin puhdistusta. Tällaista tapahtumien valossa, joiden tarkoituksena on puhua kansan suulla, tuottaa vaikeuksia, ei ainoastaan määrittelyä, ja opportunistin ja todellisten muutosten välillä, vaan myös nähdä tapahtumien todellinen tausta.

Myöskään ei ole huomattavissa mitään todellista "lievennystä" Moskovan politiikassa satelliittia kohtaan. Henkilöiden asetus ja siivittäminen tapahtuu aivan samalla tavalla kuin Stalinin aikana ja yleensä siitä asti kun Venäjä asetti muuta maata valittikansa alaiseksi.

Neekerien siirtyminen pohjoiseen

Pohjoisvaltioiden kaupungit huomaavat joutu-neensa vastakkain rotukysymyksen kanssa mustan tulvan takia

Nykyisten aikojen suurin massa-joukkojen siirtyminen etelävaltioista pohjoisvaltioihin on tässä vaihdissaan. Siirtyvät ovat tummahoisia. Etelän neekerit siirtyvät länsi- ja pohjoisvaltioiden suurin kaupunkiin.

Jälkeen vuoden 1940 etelävaltiotien neekerit ovat lisääntyneet neljäl-lä miljoonalla. Nykyisin maan 18. miljoonasta neekeristä yli 40 prosent-tia asuu pohjoisvaltioissa.

Washingtonissa, pääkaupungissa, on asukaslukuun nähden suurin neekeritasutus — etelän kaupungit lukuunottamatta. New Yorkin kaupungissa on enemmän neekereitä kuin New Orleansissa on asukkaita. Chicagossa on enemmän neekereitä kuin Atlantassa, Houstonissa, Birminghamissa ja Memphisissä yhteensä.

Maan pääkaupungissa lähes 70 prosenttia koululapsista on neekereitä. New Yorkin 840,000 neekeriä merkit-sevät suurempaa ongelmaa koulukysymyksessä kuin missään etelävaltioiden kaupungissa. Missään eteläisessä kaupungissa ei ole 225,000 suurempaa neekeritasutusta. Ne ovat Chicago, Detroit, Los Angeles ja St. Louis, joissa neekeritasutuksen levittäminen ahdistaa valkoisten asuntoluontoja räjäh-televien kumousliikkeiden tavalla.

Missä siis ollaan? Siinä, että rotukysymys sosiaaliseen mallistukseen on huolestuttava problema niin pohjoisessa kuin etelässä.

Etelässä sensijaan neekerien luku vähenee. Tämä johtuu niiden siirtymisestä pohjoiseen. Tulvan edessä pohjoista kohti noudattaa vyöry määrättyä kaavoja.

Lähtenään liikkeelle maaseuduilta ja pikkukyliltä etelästä suuntaavat neekerit matkansa pohjoisvaltioihin suurin kaupunkiin. Heillä on johtonsaan rautatiet Louisiana, Arkansasista ja Mississippistä St. Louisiin, Chicagoon ja Detroitiin. Itäisessä vyöhykkeessä kuljetaan valtatteilla molemmista Carolinoista ja Georgiasta Washingtonin, Baltimoreen, Filadelfiaan ja New Yorkiin. Osa näistä kääntyy Pennsylvanian ja Ohioon.

Kymmenen vuoden aikana, vuosien 1940—1950 välillä neekereitä on siirtynyt 10:stä etelävaltiosta pohjoisvaltioihin 1,613,000. Mississippistä eniten, 326,000, Georgiasta 240,000, Alabamasta 202,000. Siirtymisessä sitä päiketi tapahtui huomattava kasvua jalkien vuoden 1950. Ja mukanaan nämä siirtyvät ovat tuoneet rotuskelauksia suurin kaupunkiin. Laita onkin siten, että rotukysymykset ovat nyt polttavimmat pohjoisessa. Koulupula on ahdistava, pelko väkivaltaisuuksista kummitelevä järjestysvalian mielessä päivällä ja yöllä — puistoissa, uimarannoilla ja valkoihoisia aikaisemmin omissa asuntokortteilla.

Mistäpä muualta kuin valkoisten asuma-alueita mustat etsivät ja löytävät asuntoja. Ja missä mustia alkaa tunteutua sekaan, sieltä valkoiset muuttavat pois. Neekerit käsittelevät tämän ja siksi kaikki keinoin keotta-vat tuunetua paikkoihin, joissa asunnot ja vuokrat eivät ole kaikkeinpa. Ymmärrettävää on, että pitkin matkaa valkoisten ja mustien välillä tapahtuu yhtä ja toista jännittävyyden synnyttämää kahinaa tai väkivaltaa. Chicagossa ja Detroitissa tapahtuneissa tappeluissa on tehty ruumiit-takin.

Mutta näiden ohella on huomattavissa monin paikoin hyväksin sopua,

Jo helmikuussa, jolloin — ilmeisesti Unkarin vallankumouksen seurauksena — tapahtui Bulgariassa hallituksen uudelleen muodostus, voitiin havaita, että juuri ne henkilöt, jotka olivat suosineet liian läheisiä suhteita Belgradin, menettivät asemansa. Silloin voitiin pitää sattumana, että kulttuuriministeri Avramoff, valvontakomission puheenjohtaja Ditscheff ja kauppanisteri Pen-lovsky (entinen Belgradin lähettiläs), jotka eritettiin viroistaan, kuuluivat kaksi viikkoa ennen Unkarin kannansuutta bulgarialaiseen parlamentivaltuuskuntaan, joka vieraili Belgradissa. Tshankov, joka oli myös tämän valtuuskunnan mukana Jugoslavian pääkaupungissa, oli jo aikaisemmin luovuttanut tärkeän suunnittelukomission puheenjohtajan paikan erille stalinistille. Pansaanojohtajat Terpescheff ja Panoff, jotka vielä viime vuosina ovat toimineet puolueen jäseninä, olivat sodan aikana liian läheisessä yhteistyötoiminnassa Jugoslavian johtajan kanssa, jotta he voisivat tulla hetkellä nauttia Sofiassa luottamusta.

Myöskään ei ole huomattavissa mitään todellista "lievennystä" Moskovan politiikassa satelliittia kohtaan. Henkilöiden asetus ja siivittäminen tapahtuu aivan samalla tavalla kuin Stalinin aikana ja yleensä siitä asti kun Venäjä asetti muuta maata valittikansa alaiseksi.

Neekerien siirtyminen pohjoiseen

Pohjoisvaltioiden kaupungit huomaavat joutu-neensa vastakkain rotukysymyksen kanssa mustan tulvan takia

Nykyisten aikojen suurin massa-joukkojen siirtyminen etelävaltioista pohjoisvaltioihin on tässä vaihdissaan. Siirtyvät ovat tummahoisia. Etelän neekerit siirtyvät länsi- ja pohjoisvaltioiden suurin kaupunkiin.

Jälkeen vuoden 1940 etelävaltiotien neekerit ovat lisääntyneet neljäl-lä miljoonalla. Nykyisin maan 18. miljoonasta neekeristä yli 40 prosent-tia asuu pohjoisvaltioissa.

Washingtonissa, pääkaupungissa, on asukaslukuun nähden suurin neekeritasutus — etelän kaupungit lukuunottamatta. New Yorkin kaupungissa on enemmän neekereitä kuin New Orleansissa on asukkaita. Chicagossa on enemmän neekereitä kuin Atlantassa, Houstonissa, Birminghamissa ja Memphisissä yhteensä.

Maan pääkaupungissa lähes 70 prosenttia koululapsista on neekereitä. New Yorkin 840,000 neekeriä merkit-sevät suurempaa ongelmaa koulukysymyksessä kuin missään etelävaltioiden kaupungissa. Missään eteläisessä kaupungissa ei ole 225,000 suurempaa neekeritasutusta. Ne ovat Chicago, Detroit, Los Angeles ja St. Louis, joissa neekeritasutuksen levittäminen ahdistaa valkoisten asuntoluontoja räjäh-televien kumousliikkeiden tavalla.

Missä siis ollaan? Siinä, että rotukysymys sosiaaliseen mallistukseen on huolestuttava problema niin pohjoisessa kuin etelässä.

Etelässä sensijaan neekerien luku vähenee. Tämä johtuu niiden siirtymisestä pohjoiseen. Tulvan edessä pohjoista kohti noudattaa vyöry määrättyä kaavoja.

Lähtenään liikkeelle maaseuduilta ja pikkukyliltä etelästä suuntaavat neekerit matkansa pohjoisvaltioihin suurin kaupunkiin. Heillä on johtonsaan rautatiet Louisiana, Arkansasista ja Mississippistä St. Louisiin, Chicagoon ja Detroitiin. Itäisessä vyöhykkeessä kuljetaan valtatteilla molemmista Carolinoista ja Georgiasta Washingtonin, Baltimoreen, Filadelfiaan ja New Yorkiin. Osa näistä kääntyy Pennsylvanian ja Ohioon.

Kymmenen vuoden aikana, vuosien 1940—1950 välillä neekereitä on siirtynyt 10:stä etelävaltiosta pohjoisvaltioihin 1,613,000. Mississippistä eniten, 326,000, Georgiasta 240,000, Alabamasta 202,000. Siirtymisessä sitä päiketi tapahtui huomattava kasvua jalkien vuoden 1950. Ja mukanaan nämä siirtyvät ovat tuoneet rotuskelauksia suurin kaupunkiin. Laita onkin siten, että rotukysymykset ovat nyt polttavimmat pohjoisessa. Koulupula on ahdistava, pelko väkivaltaisuuksista kummitelevä järjestysvalian mielessä päivällä ja yöllä — puistoissa, uimarannoilla ja valkoihoisia aikaisemmin omissa asuntokortteilla.

Mistäpä muualta kuin valkoisten asuma-alueita mustat etsivät ja löytävät asuntoja. Ja missä mustia alkaa tunteutua sekaan, sieltä valkoiset muuttavat pois. Neekerit käsittelevät tämän ja siksi kaikki keinoin keotta-vat tuunetua paikkoihin, joissa asunnot ja vuokrat eivät ole kaikkeinpa. Ymmärrettävää on, että pitkin matkaa valkoisten ja mustien välillä tapahtuu yhtä ja toista jännittävyyden synnyttämää kahinaa tai väkivaltaa. Chicagossa ja Detroitissa tapahtuneissa tappeluissa on tehty ruumiit-takin.

Mutta näiden ohella on huomattavissa monin paikoin hyväksin sopua,

JUTUSTELUA

Rautaverhon takaa

Minäs muuna kuin "ajan merkkinä" on pidettävä seuraavaa: "sieltä toiselta puolelta" saapuneita seuraavia uutisia:

Prahan radio on luopunut 9 vuotta jatkuneesta kohtelaisuuseleestä soittaa Neuvostoliiton kansallishymniä iltaihityksensä päätteeksi. Jouluun 15 päivästä lähtien on ohjelmaa päättynyt pelkkään Tšekkoslovakian kansallishymniin.

Yhtään ainutta eestiläistä sotilasta ei enää ole Eestissä sen jälkeen kun "sovietsolimoisohjelma" Poznanin keuhk. mellakoiden jälkeen pantiin alulle, kerrotaan Eestin entisen pres. August Rejn ilmoittaneen. Ohjelman toteuttamista kiidhdyttiin Unkarin kannansuunnan jälkeen ja on se nyt saatettu loppuun. Eestiläiset sotilaat on siirretty tukikohtiin Neuvostoliitossa ja heidät on korvattu venäläisillä.

Brandenburger Tor palautetaan nyt entiseen uskoonsa. Askettain päättivät Itä-Berlinin kaupunginvaltuutetut, että muistomerkki, joka on itä- ja länsiväyhykkeen rajalla, saa takaisin kuvanveistäjä Schadowin veistämän voitonmuualattaren, jonka venäläiset vuonna 1945 poistivat ja jonka tilalle he asettivat Neuvostoliiton lipulla varustetun salon.

Budapestiläinen kommunistikiho yllyttää kokouksileisiä ostamaan hallituksen "rauhanobligatioita". "Me unkarilaiset voimme merkiä rauhanlainaa, koska täällä voi työmiehen ostaa kolme pukuja vuodessa joutumatta rahallisiin vaikeuksiin. Koptailisissa maissa työläisen rahat riittävät sensijaan häidin tuskin yhteen!"

Salin perältä alkaa kuulua äänestä "nauraa". "Oletteko tulut luhluksi?" puhuja tiuskaisee. "Mikä tässä on huvittavaa?"

"Minua naurattaa sukulaismieheni Englannissa", mies salin perältä vastaa. "Hän lähetti minulle juuri uuden pukunsa ja joutuu nyt olemaan paitasillaan koko vuoden!"

Romanian kommunistijohtajasta Gheorghe-Dej'istä kerrotaan seuraavaa tarinaa:

Johtaja piti radiossa suuren ohjelmapiuhuen ja jokaista oli kehoitettu kuuntelemaan esitystä radiosta. Seuraavana aamuna Gheorghe-Dej meni tapaamaan toista korkeassa asemassa olevaan puoluepäämpää tämän kotona ja pikkupoika avasi oven. Hyvin kasvatetusti tämä kysyi, kenet hän saa luvun ilmoittaa.

"Olen sama mies, joka puhui eilis-iltaan radiossa", vieras vastasi hyväntahtoisesti. Poika käsi siitä hyvin kohteliaaksi, pyysi vierasta siirtä ja juoksi itse peremmälle huutaen innoissaan: "Pian, isä, pian tänne! Presidentti Eisenhower on tullut tapaamaan sinua!"

Puolasta Länsi-Saksan paenneet henkilöt kertovat, että Puolan työläiset eivät osaita erikoista mielenkiintoa stahanovilaisuutta kohtaan. Eräässä Zydowce'ssa toimivassa keino-silkkithtaassa sanottiin "työvelvoitusten" säätäneen 37 milj. zloyta. Säästö tapahtui siten, että työ, jota ei olisi voitu saada päätökseen ennen kuukauden 30 päivää, saatettiin päätökseen jo kuukauden 20 p:nä. Työ saatiinkin valmiiksi, mutta työläiset olivatkin sitten toimettomina kuukauden loppuun.

Eräässä Moskovassa pidetyssä juhlassa nosti Khrushchev lasinsa kohti erästä amerikkalaisista vierastaan ja sanoi: "Kaikki kapitalistit ovat roistoja, yhtä poikkeusta lukuunottamatta. Hahahhah."

Amerikkalainen nosti hankin lasinsa ja sanoi: "Malja Venäjän kansalle. He ovat hyviä ihmisiä, yhtä lukuunottamatta."

Kruununtavotteelijat

Ruotsin nykyinen kuningas Gustaf VI Adolf tapasi kruununprinssinä ollessaan kerran kadulla pienen pojan ja lupasi tälle kruunun rahan, jos poika vastaisi oikein erääseen hänen esittämäänsä kysymykseen. Kysymys oli:

— Mikä on yhteistä meille molemmille?

Nokkelia poika vastasi: — Olemme molemmat kruunun odottajia!

Poika sai kruunun huomattavasti nopeammin kuin prinssi, jonka isä eli peräti 92-vuotiaaksi.

neekeriasukasluvun vuosina 1940 ja nyt.

Baltimore	165,843	280,000
Chicago	277,731	738,000
Cincinnati	55,593	95,270
Cleveland	84,504	217,000
Dayton	20,273	50,000
Detroit	149,119	375,000
Gary	20,394	60,987
Los Angeles	63,774	275,000
New York	458,444	840,000
Newark	45,760	86,000
Oakland	8,462	51,000
Philadelphia	250,880	456,000
Pittsburgh	62,216	107,000
San Francisco	4,846	52,000
St. Louis	108,765	235,000
Washington	187,266	375,000

Gardner, Mass.

Myöhästynyt uutinen

Martta Salmela-Järvisen puhelilaisuus onnistui hyvin viime viikon tiistai-iltaa. Puheen sisällöstä on ollut Raivaajassa selostus, että siihen puoleen ei ole tarpeellista kajota. Tilaisuus leen oli saapunut vanha "ystävämme" Onni Saari, ja kun puhuja oli esitelmän päättänyt ja annettiin kuulijakunnalle tilaisuus tehdä kysymyksiä esitelmän johdosta, niin Saari pyysi oikeutta kysymyksen tekoon. Sen sijaan, että Saari olisi esitelmän johdosta tehnyt kysymyksen, hän alkoi väentämään sitä jo moninkertoihin kuulua "rullaansa". Järjestyksen kutsuminen ei vaikuttanut Saareen mitään, vaan oli muutamien miesten mentävä hänelle läheisesti juttelemaan. En tiedä mitä he Saarelle saivat, mutta sitten vasta järjestys palautui.

Kuollut

Oiva Jaakkio Purola, 215 West st., kuoli perjantaina t.k. 6 päivänä Henry Heywood sairaalassa 71 vuoden ikäisenä. Purola oli syntynyt Hälsualla Vaasan läänissä, Suomessa. Oltu Yhdysvalloissa noin 50 vuotta ja hänen kotipaikkansa täällä on ollut Gardner. Purola kuului jäsenenä Puheluja sairausapuhdistykseen. Molempojen jämi vaimo Kerttu (Wäällä) Purola, joka tytär, Mrs. Edward Miller Gardnerista ja kaksi lastenlasta. Hautaus tapahtui Smith hautausmaasta maanantaina kello 2 ip. Ruumis haudattiin Wildwood hautausmaahan.

Tohtori Jolma huomioitu

kansalaisena, joka on antanut maalliseen huomattavia palveluksia. Hän on toisen maailmansodan veteraani, palveli armeijan lääkäriä itäisellä osalla sota-alueita. On nykyisin Henry Heywood sairaalan vanhin kirurgi. Tohtori Jolma on syntynyt Oherisissä, Mass., ja lääkärintutkintonsa hän suoritti Tufts lääkkäriskoulussa. On avioliitossa Isabella Perkinsin kanssa ja on perheellä kaksi lasta, poika Peter ja tytär Elisabet, joka on oppilaita Welleley yliopistossa ja poika päättää korkeakoulunsa ensi keväänä. Tohtori Jolma on laajalti tunnettu lääkäri ei ainoastaan suomalaisten vaan myös kaikenkielisen väestön keskuudessa.

Hyvin onnistui

ulkoilu Tyyne ja Emil Ojan maatilalla viime sunnuntaina. Raivaajan lahjoitusrahasto sai \$53 lahjoituksina, jonka antoivat ne ihmiset, jotka saapuivat ryypymään kahvia. Ravintolaan saatiin kaikki ravintolatarpeet lahjoituksina, joita tekivät: Laina Louhi, Mari Pitkänen Worcesterista, Victor Luukas, Sulina Kaski, Tyyne Oja, Olga Mäntylä, Aina Koski, Ailiina Siitela, Anna Kivimäki, Ailiina Penttinen, Aili Wikkala, Mari Silverberg ja Anna Oikemus. Eräkoisina lahjoittajina mainittakoon Eino's Apteekki ja Viola Turpeinen oli lahjoittanut kahvia ja rahaa. Viola soitti tansseja matkallaan Floridaan, jossa miehensä kanssa aikovat alkaa kiinteistöön välityslätkkeen.

Komitean, joka ulkoilun järjesti, muodostivat: Anna ja Oskar Oikemus, Tyyne ja Emil Oja, Mari Silverberg ja V. Annala.

Kiitos kaikille ravintolatarpeita lahjoittaneille kuin myöskin kahvin juojille, jotka antoivat muistivat "oman-tupnon-kuppia".

Eino Nisula,

52 v., Gardnerissa syntynyt, työskennellyt täällä ja Fitchburgissa, muuttanut 34 vuotta sitten Michiganiin, löydettiin t.k. 7 p. hukkuneena Iron Lakeen, Wisconsinissa. Hän oli mennyt vierailulle ystäviensä luokse Iron Riveriin.

Häneltä jai vaimo Elma Nisula ja tytär Mrs. Janet McPherson Detroitissa, veljet Oiva Nisula Worcesterissa, Oscar Hubbardsonissa ja John Philadelphissa ja sisko Mrs. Walter Johnson Gardnerissa. — V. A.

Ensi sunnuntaina

syyskuun 15 päivänä kello 2 alkaa toinen vuotuisen Jaycee 10 mailin maratoninjuoksu, kaupungin talon edustalta. Kilpailu myös loppuu samaan paikkaan. 30 Uuden Englannin parasta juoksijaa osallistuu tähän kilpailuun. John Kelley, Bostonin maratonin voittaja on yksi kilpailija. Myöskin Amos Kujala, ja varmaankin John Kauppinen ja Olli Manninen, tunnettuja suomalaisia. — Poika.

Worcester, Mass.

Mölyä

Raporttia osaston kokouksesta Työpäivänä. Kirjeenvaihtoa: Liiton lehterin tiedotus aluekokouksista. Juuri pidetystä syyskuusta etukäteen raporttia esitteli komitean rahastonhoitaja Geo. Sandholm. Huomioita tehtiin ja oltiin tyytyväisiä ohjelman, ravintolaan ja palvelukseen. Nämä eivät olleet yksin omia havaintoja, niitä kuultiin yleisön taholta. Aluekokouksen 29 p. syyskuuta, joka pidetään Mölylässä, osasto nimitti täyden määrän edustajia. Valituksi tulivat Sirkka Liukkonen, Pauliina Jappinen, Aki Leijona, Olli Nuosialen ja Nikolai Hallila, varalle Geo. Sandholm. Evästyksiä edustajille: Kesäjuhlapaikkaksi ehdottamme Fitchburgia, syysjuhlat ottaa Worcester järjestäkkeen, jos aluekokous ne myöntää meille. Valistustyö tulevana kautena ja Raivaajan levitys jätettiin edustajien "käsiin" yhtä parhaisiin mahdollisiin toimenpiteisiin mitä kokous löytyi. Myös neuvottiin edustajia tuomaan

Amerikan Suomalaisen kansanvallanliiton
New Yorkin alueen

SYYSJUHLA

15 päivänä syyskuuta Imatran pihamaalla
740—40th St. Brooklynissä, N. Y.

Ohjelma aloitetaan kello 2, saateen saatessa sisällä

ALKUSOITTO Riitta Rajamäki
 ESITTELY Lydia Nylander
 TERVEHDYS Irja Salmela
 LAULUA Paul Oksman
 TERVEHDYS SUOMESTA Elli Nurminen
 SOITTOA Matti Suomi ja Armas Lindström
 JUHLAPUHE Martha Salmela-Järvinen
 LAULUA Paul Oksman

Laulut säestää Riitta Rajamäki

Kahvi ja voileivät valmiina kello 12:30
sekä myöskin lihasoppa.

TERVETULOA JUHLIMAAN!

New York City, N. Y.

Mikko Lyytikäinen, Raivaajan edustaja.
 Osoite: 227 East 84 St., Room 5
 Puhelin REGent — 7-1555.
 Konttorin aukioaloajat:
 Torstaina ja perjantaina klo 12—5.

KAKSI TILAISUUTTA

Kaksi tilaisuutta, joita ei voi sivuuttaa ovat: torstaina syyskuun 12 päivänä kansanedustajien Martha Salmela-Järvinen ja Elli Nurminen puheet ja Irja Salmelan havainnot Amerikan matkasta sekä lisäksi elokuva "Kehdosta keuhkutuoliin". Tämä tilaisuus on ASKL:n New Yorkin osaston huoneistolla, 227 East 84th Street, kello 8 illalla.

Ja toinen on ASKL:n New Yorkin alueen syysjuhla, sunnuntaina syyskuun 15 päivänä Imatran pihamaalla, 740 — 40th Street, Brooklyn, N. Y. Yllämainittu harvinaiset vierasme puhuvat. Lauhusta, soitosta, lausunnosta ym on jo lehdessämme mainittu. Kentälle mennään ajoissa, toimihenkilöt jo kello 12, sillä juhla on iltaohjelmalla. Ennen ohjelmaa, kahvia ja hyvä ravintola on avoinna.

KESÄN PÄÄTTÄJÄISYKSIÄ

Kesän päättäjät — Työpäivä viikon loppumatkojen ruurilliseksi muistoksi tällä kertaa jäi 445 hautajaisesta. Valtioittain ensi tiellä on California 51, toisella New York 51, joista New Yorkin kaupungissa 7. Poliisitalon mukaan New Yorkin kaupungissa loukkaantui 598, autotilapatarmia oli 577, juopuneena autolla ajosta vangittiin 33 henkilöä. Haasteita liikennelakien rikkomisesta sai 9,641 henkilöä.

KOULUT AVAUTUIVAT

Maanantaina syyskuun 9 päivänä alkaa syyslukukausi New Yorkin kouluissa, jolloin 945,230 oppilasta

HARLEMIN SUOMAL. EV. LUTH. SEURAKUNTA

106 East 86th Street, New York City
 Rev. Arvi Henry Saarisuu
 Pappila: 304 East 93rd St., 4 B. Puh. AT-9-7733

Naisten Yhdistyksen kokous torst. 12 p. klo 7:00. Kaikki tervetulleita. Puhuu past. Eino Salo.
 Kahvintarjoilu, voileipiä ym.

Sunnuntaina 15 p. Jumalanpalvelus klo 4:30. Saarnaa past. Pentti Hissa illan ohjelma klo 7:00. Johtaa Mr. Carl Nurmi. Puhuu past. P. Hissa.

Tarjoilu Mr. David Niskasen muistolle.
 Torstaina 19 p. hartaushetki klo 7:30.

A. H. S-su.

MAIN AVE.

PONTIAC SALES

PONTIAC ja GMC

Myynti ja palvelus.

Hyviä käytettyjä autoja.

Dial 38-221

4804 Main Ave., Ashtabula, Ohio.

MAYTAG SALES & SERVICE

Maytag automaattisia pyykkikoneita. Hotpoint välineitä —

Ironitit silityksautoja.

Palvelumme käsittää myymämme

tavaroita.

2 suurta puolia.

4136 Main Ave. 462 State St.

Ashtabula, Conn.

HENRY A. LEIMKUEHLER

FUNERAL HOME

6722 FRANKLIN BLVD. CLEVELAND, OHIO.

Puhelin: Woodbine 1-0071.

HENRY J. GOOD — EARL R. BAMPTON

PROCTOR SHOE STORE

FLORSHEIM KENKIA

124 N. Park Ave., Warren, Ohio.

KNOBLE'S

The Knoble Brothers Co.

KUKKAKAUPPA

1836 West 25th St., Cleveland, Ohio

Puhelin: Prospect 1-6600

CARL W. HALL

HAUTAUSPALVELUS

533 No. Park Ave.

Warren, Ohio Tel. 4465-6

AMPULANSIPALVELUS

YÖLLÄ JA PAIVALLA

Kaunis ja arvokas palvelus

perheen saatteena häämatkalle

LOUIS A. BODNAR

FUNERAL CHAPEL

3929 Lorain Ave.,

Cleveland, Ohio

Puh. Melrose 1-3075

Hautausmaksu

\$100 alkaen

Tämän tilaisuuden Bostonin maraton-

avustuksen merkeissä.

Sis 15 päivä syyskuuta kello kahdelta alkaen on omalla "hampurilaisella" ja "kuumalla koiralla" valmiina avustuksen kera, lisäksi kottitekoilla pulla. Ohjelmaa on varattu juuri senverran, ettei yleisö pikaista. Illalla saadaan panna jalalla koreasti tellenin haitarin tahdissa. Paikka Deer Park ave. ja Jerico Turnpike.

WILLIAM STEN LEIKKAUKSELLA

Keskustelemme ja muuallakin luomattu musiikkimies William Sten syyskuun 3 päivä meni Philadelphiaan Selmasiskonsa suosituksesta sikäläisen alansa etevän lääkäritutkijaksi ja perjana 6 p. toimitettiin leikkauksia vaikeasta vatsatautiin. Leikkauksia joudutaan onnistuneeksi, mutta pitemmän aikaa hän joutuu olemaan sängyssä sairaalassa.

Mr. Sten on iältään jo yli 60 v. ja on viimeaikoina hieman laihuttanut. Hän on U. E. valtiollisissa laajalti tunnettu ja siksi panemme sairaalaoihteeseen tähän että ystävä ja tuttavalliset kirjein ja korein muistavat häntä. Osoite: University Hospital, Room 498, 36 Woodland, Philadelphia, Penn.

ON KAKSIKIN TILAISUUTTA

Isoissa kaupungeissa ja tilaajien kovin hajallaan asuen on lehtiasiamiehellä aika vaikeus tavata kaikkia asiakkaita. Ensi torstaina syyskuun 12 p. lämmä Klubiouneistolla 227 East 84 st., kun Suomen eduskuntajäseniä on puhumassa on tapaaminen helppo. Sitten taas Imatran pihamaalla ensi sunnuntaina 15 p. alueemme juhlassa. Silloin uudistellaan kattevia, kolehteerataan ennen tilausta ja otetaan uusia tilauksia. — M. L.

Scotia, N. Y.

Scotian Suomalaisen Avustusseuran kokous ja kahvioletti pidetään Aili ja Mauno Kotirannan kodissa sunnuntaina iltaohjelmalla 15 päivänä syyskuuta. (Huomio, ei lauantai-iltana). Osoite sinne on Ballston Spa, numero 67 tien varrella. Vaikka kyllä kaikki sinne osaaavakin, jotka haluavat tulla. Tulla panon tähän kuitenkin puhelinnumeroon, jos sattuisi joitakin vieraampaa tulemaan eikä löytyisi, niin voisi soittaa ja kysyä tietä. Puhelinnumero on Calway TU 2-6567. Tulkaa nyt joukolla järjestämään iltaa.

Aili ja Mauno odottaa paljon kahvioletteja. Kuumat kahvit ja tuoreet pullat meitä siellä odottavat. Tervetuloa. — Maire.

Oneonta, N. Y.

Mr. Eero Keto Suomesta, Laihialta, vierailee täällä Oneontassa veljensä Onni Kedon perheessä. Veljekset eivät ole olleet nähtneet toisiaan sen jälkeen kun Onni Keto lähti tähän maahan -51 vuotta sitten, joten toistensa tapaaminen on heille suuri riemu. Tällä Mr. Keto on lähtenyt Maynardin, Mass., sekä Washingtonin toisia sukulaisiaan tapaamaan ja katselamaan tämän maan nähtävyyksiä, joista sekä suomalaisista toimintoista on aikomus kirjoittaa paikkakunnallaan ilmestyvään lehteen sekä kuukausijulkaisuun.

Mrs. Jack Puputin

70-vuotias-syntymäpäivää juhlistettiin kauniilla pihamaallaan Mt. Visionissa sunnuntaina 1 p. syyskuuta. Elma oli kaunis ja suuri tervetulojoukko oli saapunut Mrs. Puputtia onnittelemaan. Pitkin päivää nautittiin kaikkien juhlapöydän antimista, laulettiin Happy Birthday ja Mrs. Katri Matson, Jersey Citystä, nuoruuden ystävä, muisteli kuluneita vuosia.

Floridasta vieraile

Mrs. W. Brundage, Pompano Beachiltä, poikansa kanssa vierailee täällä siskonsa Mrs. Otto Huhdan perheessä. Mr. ja Mrs. Dan Lahto New Port Richesystä vierailevat muutamaa päivää kampaallemme täällä Cooperstownin järven, samoin Mr. ja Mrs. Ivar Sheldon, Lantanasta, käyvät meitä tervehtimässä. Myöskin Mrs. Norman Arno sekä tytöt Linnea ja Susan Elmontista, L. I. vierailevat kesälomansa täällä luonamme. — I. A.

North East, Md.

Heikki Leikkala ja Lilian

Woelfringin

kirkossa tapahtuneen avioliiton vihkimisen jälkeen, jota jo lehdessämme on kerrottu, siirtyi hävääki Bayview haaliin, joka oli aistikkaasti sinisillä ja valkoisilla nauhoilla koristettu, juhlimaan. Valkoiset kelloit täydensivät koristusta. Komea hävääkku oli haalin perällä pöydällä ja sivupöydällä monenlaisia herkullisia antimia, joista nautittiin. Pöydän antimien nauttimisen jälkeen tanssittin. Morsiuspari aloitti sen hävääksillä vieraiden osoittaessa hyväksymistään.

Sitä seurasi yleinen tanssi. Illan kuudessa Kaiku-kuoro lauloi ja Carl Eklund vieraiden puolesta antoi morsiusparille rahalahjan ja leikkilisin sanoin onnitteluita. Morsiuspari lähti illan morsiamen oma tytär, Harlin Padwin ja sulhaspoikana Kust Karhu Eltonista. Onnea toivotettiin.

Vierailuja

Työnpäivän viikon lopulla Mr. ja Mrs. P. Allonen New Yorkista vierailivat Wm. Pollarin perheessä. Quincysta, Mass. vieraili Matilda Wigenin luona vierailla lapsuuden tuttava Mr. Elsa Järviö, — Hilja.

Warren, Ohio

Osaston kokous Koskelalla
 Sunnuntaina syyskuun 15 p. iltaohjelmalla pidettiin Kansanvallan Liiton osaston kokous Helmi ja Sulo Koskelan asunnolla 1394 Oak st. talvitoiminnan alkajaisiksi. Muistetaan menneitä kokouksia ja viettämään hauska hetki Koskelain kanssa.

Työnpäivä meni huomaamatta

Yli 90 asteen helteessä kaikki autot oli tiellä mitä liikkeelle saatiin, mutta yhtään henkilöä ei kuollut autoriikossa Ohiossa työnpäivänä, joka on uskomatonta, sanovat kolarihallustoa pitävät. Eli ollut mitään Työnpäivän juhlaa. Terästehtaat kävi täydellä voimalla, ainoastaan tavaraa valmistavia tehtaita oli seisaksissa.

Entistä kotiansa katsomassa

Paul ja Laimi Laven Van Ettenistä, N. Y. olivat poikansa kanssa Warrenissa vierailulla tervehtimässä nuoruudenaikaisia tovereitaan, joita heillä on täällä paljon. Palokunnan kapteeni Reino Niemi kuljetti lapsuuden tovereitansa katsomassa miten Warren on muuttunut lähes 30 vuoden aikana kun he ovat olleet täältä poissa.

Poikaset särki asunnon

Neljä 7 ja 11 vuoden ikäisiä poikaa menivät leikkimään Diesel moottorilla toimivaa voimapuskuriin. Sivat moottorin käymään ja puskurit alkoi menemään D. Savagen asuntoa kohti Bon-Air kadulla, jossa väki oli juomassa kahvia, mutta nähtyään puskurin tulevan lähitietä pakoon. Puskurit meni vastakkain valmistuneen keittiön seinästä sisälle tohden pöjien tuhoon, mutta joku naapurit sai koneen pysäytettyä ettei koko asunto hajonnut. — a.

Cleveland, Ohio

Keskuskomitean kokous
 pidettiin syyskuun viimeinen maanantai, kaikki edustajat muistakaa tehtävänne.

Sävel-kuoro päätti ensimmäisen kerhokokouksensa lokakuun toisena keskiviikkona, siis 9 p. Kaikki vanhat ja uudet laulun harastajat kokoontuivat silloin West Side W.M.C.A. Moilemat mainitut kokoukset pidetään täällä, sillä niillä on jäsenoikeudet mainituissa paikkassa.

Nyt ennen lumentuloa odotetaan olevan kaunis sunnuntai 15 p. syyskuuta, joksä päiväksi Mr. ja Mrs. Walter Macky, on muuttamien toisten keskuskomitean jäsenten kanssa järjestänyt kahviolettoja taloi. 14427 Washington Blvd., alkaen kello 3. Tilaisuus pidetään suomalaisen kulttuurin puutarhan rahaston kartuttamiseksi. Saateen saatessa seuraavana sunnuntaina.

Toisen vuotuisen "Banquetin"

Järjestää Scandinavian Central Society lokakuun 5 p. Hotel Carter Rainbow Room, alkaen kello 6:30, vaan kuulii, että illallinen on vasta kello 8:30. Suomalaisen taholta tulee kai suuri osanotto, vaikka ateriat maksakin \$5, sillä päätös ohjelmaa on suomalaisella. Fairportin kansantanssijoukkue tulee esiintymään puettuna asiaankuuluvalle tavalla. Suomen suurlähettiläs Johan A. Nykopp tulee juhlapuhujaksi, ja se seikka allemerkinnekin sinne vetää. Asumaan Jussilta ostin jo liput, kun ne pitäisi etukäteen hankkia. — K. R.

Danielson, Conn.

Semi-Annual Meeting
 Danielson Farmers Association Semi-Annual Meeting will be held Thursday evening September 12, at 8 p.m. at UCF Meeting room. It is very important that members attend their organization meetings to find out what goes on and to exercise their rights as members. The farmers lot has never been a paradise in the past, but certainly his future is, to say the least, not bright. It stands to reason that every farmer must somehow try to protect his own interest and one way would be thru his cooperatives. So let's all turn out Thursday evening. — J. O. L.

PIKNEKKI

Bostonin Maratonin hyväksi

Sunnuntaina 15 päivänä syyskuuta 1957, kello 2 ip.

Moose Lodge, Jerico Turnpiken varrella,

Elwood, Huntington, L. I.

HOT DOGS, COFFEE.

Vaihteleva ohjelma.

Illalla TANSSIA haalissa, soittaa Helen Mänttari

Dollarin lahjoituksella saa pitää hauskaa

molemmilla tilaisuuksissa.

TAERVETULOA, "Suoja".

Montreal, Canada

Montrealin Suomi-Seura täyttää

kolmekymmentä vuotta

Ennenkuin menen tässä Montrealin kirjessään varsinaiseen pääasiaan, kerroin muutamien sanojen tämän kulkukunnan suomalaisten kuulumisia. Tässä varsin viehättävässä miljoonakaupungissa asukkaat kaupungissa asuu ja vaikuttaa myös noin yhdeksäsataa suomalaista. On vaikeata aivan tarkalleen tuota asukasmäärää maanmiestemme kohdalla sanoa mutta tuo mainitsemani yhdeksäsataa lleen melko lähellä. Suomalaisen vaurakuntana täällä heitä kuuluu vain alun neljättäsataa, loppujen kuulesatista sitten mikä minnekkin eri uskonlahkoihin, järjestöihin jne. Onkin kovin ikävää havaita tuo hajanaisuus meikäläisten keskuudessa. Kuinka olisi-kaan miellyttävää todeta ne kaikki yhdessä suomalaisia vieraalla maalla. Suomalaiset täällä ovat sijoittuneet yhteiskuntaan varsin hyvin: liike-elämään, eri ammattien harjoittajina ja naisväki konttoreissa, pankissa ja sairaaloissa urastavat päivästä toiseen, nuorempien tuloikkaiden ollessa etupäässä taloustoissa.

On muuten havaittava tosiasia se, että tänne Montrealiin hyvin vähän jää uusia siirtolaisia meikäläisistä. Tuntuu että Toronto on se uusien luvattu asuinpaikka. Seurakunta täällä toimii omilla suojilla. Kirkko on kyllä on kyllä pieni ja vanhakin, mutta kuitenkin meikäläisten keskus. Myös Suomi-Seurala on oma työssijansa; joskin sen toiminta varsinkin näin kesäaikaan aikaan on ollut hiljaisempaa, mutta syksyn tullen toimita vilkastuu ja varsinkin nyt, kun kolmekymmentävuotisjuhlat ovat kynnyksellä. Juhlahoelmassa on jo kovasti pohdittu ja ohjelmamateriaalia valittu, mutta varsinaisen alullepanon tapahtuneen syyskuun puolivälin jälkeen. Sen verran voin kuitenkin jo kertoa, että koko illan näytelmä tulee juhlien aikana esitettäväksi. Suomi-Seuran toiminta on aika-ajottain ollut hyvin vilkasta ja tuloksekasta ja onkin toivomuksemme se, että lähitulevaisuudessa nelikymmentävuotisjuhla saamme seuran pyörimään entiseen hyvään tapaan, missä jokainen maanmiehemme tuntee olevansa oikealla asialla oikeassa paikassa.

Montrealissa on vielä paljon niitä suomalaisia, jotka ovat olleet Suomesta tänne perustamassa ja hyvin monet vielä aktiivisina jäseninä mukana. Että Montreal on ranskalaisten työssä, pitäneen varmasti paikkansa, sillä asukaslustusta noin 60 % on ranskalaista. Kielen suhteen näin uusille tulokkaille se on vähän haitallista; kun pitäisi opetella kumpakin, mutta lasten kannalta asioita ajatellen on kovin hyödyllistä tuo ranskalaisuus, joka kuvastuu tuo paikkassa, niin katukuvassa, kuin kaupunkien asioiden hoitossa. Niin täällä me pieni suomalaisjoukko pyörimme ja aheramme, kuka meikäläisistä on täällä jo ollut neljäkymmentä vuotta, kuten Ida Pajunen, jonka seitsemänkymmentävuotisjuhlapäivä eilen vietettiin, kuka muutamaa kuukauden, kuten esim. allemerkitty.

Montrealin terveisin

Unto Kaartinen.

Guild, N. H.

Fiiti Matson kuollut

6 päivänä syyskuuta. Näin tuli tieto

Newbergistä, Oregonista.

Hän sai sydänkohtauksen noin 8 viikkoa aikaisemmin. Hän jätti jälkeensä vaimonsa Helgan, pojan perheineen ja paljon sukulaisia ja ystäviä.

He muuttivat täältä Guildista noin

vuosi sitten. Pojan perhe on tässä

kylässä. Poika lähti lentäen järjestämään isälle viime palvelusta.

Mary Wesoja.

Abington, Mass.

Avioliiton vihittiin

St. Bridges kirkossa Francis Ronald

Johnson, Uno ja Adelaide Johnsonin

poika, 34 Greenwood st. ja Mary

Christine Lynch, 623 Adams st. He

ovat kumpikin suorittaneet tutkintonsa

Abingtonin korkeakoulussa ja morsian myös Brocktonin Business College.

Francis on suorittanut kolmivuotisen palveluksen U. S. mariineissa,

josta juhlavapautui. Vihkimisen jälkeen lähtivät häätökalle Washingtonin. Palatuttuaan asettuvat asumaan

623 Adams st.

Walter Daniloff

entinen Quineyn "Karhun" urheilija ja

Abingtonin Old Townin jalkapallopelaaja on päässyt kotiin leikkauksen

jälkeen Brocktonin sairaalasta.

Ryöstö ei onnistunut

Kun Edward Kalus, School st.,

Chester Depot, Vt.

Anton Lyyrän

muistolle

Kymmenen vuotta on kulu-

nut syyskuun 9 p:ä siitä kun

nukuit ikuisen unesi, mutta

muistosi aina säilyy tuoreena.

Siskosi Mandi Lehtinen,

Chester Depot, Vt.

Pembroke, Hubert Cookin kaupassa Cross kadulla So. Hanoverissa, ojensi pyssynsä tiskin yli, niin Cook kyyristyi ja sukelsi sivuovesta ulos huutaen apua. Rosvo lähti karkuun, mutta paikalle sattuneet kolme nuorta miestä lähtivät autoilansa perään ja saivat hänen autonsa numerot. Jonkun ajan kuluttua oli hän poliisien saatessa. Abingtonin oikeudessa hänen juttunsa siirrettiin korkeampaan oikeuteen ja hän on pidätetty 12,000 dollarin takauksella.

Abingtonin osaston kokous

tiistai-iltana t.k. 10 p. klo 7. Esillä aluekokouksia ja edustajain valinta. — V. E. N.

Peabody, Mass.

Einar ja Sigrid (Horto) Jokinen

Marylandin valtiosta kävivät hiljattain vieraillessa täällä, huomioiden muutoksia mitä on tapahtunut sitten kun he muuttivat pois paikkakunnaltamme.

Hanna Hämäläinen

poikansa Simon kera, West Rockportista, Mainesta, ovat myös vierailleet vanhoissa ystäväissään täällä.

Taimen kokous

pidettiin viime keskiviikkona. Keskusteltiin tulevasta vuosijuhlasta, joka pidetään sunnuntaina 22 p. Karran pihalla, jos sää on kaunis. Huonon ilman saatessa mennään sisälle huoneisiin. Taimen ystävät ovat tervetulleita ja uusia jäseniä otetaan vastaan. Oli myöskin keskustelua muuttaja johtokunnan kokoukset ensimmäiseksi torstai- ja kuu, mutta jätettiin entiselleen vielä toistaiseksi.

Punaisen Ristin "Disaster" komitea

kokoontui myöskin keskiviikkona. Tämä kolmekymmenen tuhannen väkilukuinen kaupunki on tehdeksessä, jossa on 150 tehdasta ja 350 vähittäismyymälää. Tehtaissa on suuret määrät vaarallisia kemikaaleja ja rakennukset vanhanaikaisia, tulenarkoja ja loukkuja. Vaara on mukana, niin kauan kun tällainen tilanne annetaan olla. Räjähdyksiä tehtaita tapahtuu tämän tästä, mutta tähän asti on oltu onnellisia siinä suhteessa, että ihmishenkien menetys on ollut vähäinen. Yli Atlantin menevä ilmareitti kulkee kaupunkimme ylitse. Syksyiset räjämyrskyt nykyvuosina ovat olleet kiusana. Paikallinen Punainen Risti on mobilisoinut kaikkien näiden vaarojen varalta mahdollisen tapaturman saatessa.

Walter Earl Brown

Virginia (Laakso) Brownin mies ja kahden lapsen isä, vannotettiin Salem Essex kaartin virkaatekuvaksi Deputy Sheriffiksi viime tiistaina. — Geowala.

Kirkollisia uutisia

GARDNER, MASS.

Lähetyskirkossa on taas hartaushetki torstaina kello 7:30 illalla. Siinä tilaisuudessa past. Sumner on mukana. Seurakunnan sunnuntaioulu ja nuorisoseuran toiminta alkaa hetimiten. Siitä tarkemmin paikallisessa lehdessä. Kansalaisemme ovat tervetulleita tilaisuuksiimme. — Kv.

EAST WAREHAM, MASS.

Mr. Leonard Hartin ja Miss Ruth

Chevrolet

SHATTUCK'S GARAGE, Inc.

Chevrolet Myynti- ja Korjausliike.

Vieraili korjaus-Body ja Fordistit

Tel. 2166

88 Clinton Street, Springfield, Vt.

E. J. DAVIS

HARDWARE CO.

— HARDWARE —

Puh. 3343 CHESTER DEPOT, VT.

GORBETT OIL COMPANY

Tel. 641 - W.

Massachusettsin sää: Tänään ja yöllä selkeää ja viileää. Huomenna viileää, lisääntyvää pilvisyyttä ja illalla mahdollisesti sadetta.

FITCHBURG JA YMPARISTO

— Pormestari Hedley Bray on kutsunut tänä iltana valtuuston ylimääräiseen kokoukseen käsittelemään köyhäinavustusta koskevia asioita valtion tämän vuoden alussa säättämän lain mukaisesti.

— Paul Bourgeois, se 17-vuotias nuorukainen joka oli mukana Guy Gagnonin "surmanajossa" torstai-iltana Leominsterissä, on edelleen tajuton Burbankin sairaalassa. Kolme muuta mukana ollut nuorukaista loukkaantui vähemmän.

— Walter Peltonen Hardingkadulla ilmoitti poliisille verantansa ikkunan kivityksestä. Samoin Emile Priemeu Madisonkadulla sanoi rikotun asunonsa kaksi ruutua ja löylyneensä kaksi kiveä huoneestaan. Ne ilkkuriset pojat!

— Helle ja Vesa Alho viettivät kokospöyhäjä viime lauantaina kotonsa Centralkadulla. Sattui olemaan häpäpäivä ja isännän syntymäpäivä. Sukulaiset ja ystävät täyttivät telon, hauskaa pidettiin kahvipöydän ympärillä, lahjoja annettiin.

— Otto Lystilän onnitteluilomitus-käsittelemässä oli tapahtunut eräitä horjahduksia. Listaa laadittaessa oli kirjoitettu muutamia nimiä kahteen kertaan ja nimet George ja Claire Raatikainen olivat jääneet pois. Nimiä laadittaessa oli jäänyt sana "perhe" pois eräiden pariskuntien kohdalta ja taitettaessa otsake "Ystäväit" oli pujahtanut väärään paikkaan, joten omaisten luku paisui ja ystävien väheni. Korjauksena huomautamme, että omaiset päättyivät nimeen Aino Lystilä ja ystävät alkoivat nimellä Beeda Savela.

UUTISILMOITUKSIA

Suomalainen KINTEISTILUKE JARVI REAL ESTATE
3 Harding Street
Puh. FI 2-0183

BOSK HAUTAUSTOIMISTO
85 Blossom Street. Puhelin FI 2-3635. Aina palveluksessa.

Mies tai nainen saa kyydin Floridan tänään kuun ajalla. Vastaukset: "Kyytimit", C/o Raivaaja Box 600, Fitchburg, Mass.

Halutaan kyyti Lake Worthiin, Fla. tai lähistön lokaan 1 päivän lähialueella. Lähemmin Mrs. Ida Heuman, 443 West Broadway, Gardner, Mass.

Stanley's Jeweler
Granville E. Stanley
★ ★ ★
— Lahjoja jotka säilyvät —
33 PARKER STREET
GARDNER, MASS.

BIBEAU HARDWARE CO., INC.
HOMELITE CHAIN SAWS
Kaikenlaisia kasvitarten siemeniä ja lannoitteita.
59-61 Parker St. Tel. 718, Gardner, Mass.

BEAUREGARD PACKAGE STORE, Inc.
Puhelin 807
11 WEST ST. GARDNER, MASS.

ROBILLARD'S PHARMACY
Emillen R. Robillard
104 PARKER ST., GARDNER, MASS.
Gardnerin johtava APTEEKKI.
Lääkemääräyksiä täytetään. — Pätevää hoitajuvuoden sovitamista. Jätelö-erikoisuuksia kaikkien tilaisuuksiin.

W. N. POTTER GRAIN STORES, Inc.
KIVIHIILTA — WIRTHMORE REHUVILJAA — ÖLJYÄ RAKENNUSARPEITA
435 Main Street Puh. 880 Gardner, Mass.

CHAIRTOWN LUMBER CO.
PUUTAVARA, IKKUNOITA, OVIA, RAUTATAVARA
SEMENTTIA — KATTOAINETIA
W. Lukala mielihyvin palvelee teitä
OFF BARTHEL AVE. GARDNER, MASS.

FARMERS CO-OP
SEKATAVARAKAUPPA
Viljaa, Kolia, Rautatavaraa, Kattotarpeita, Autokumpeja.
HUBBARDSTON, MASS. — Tel. 312

Townsendissä oli suuri juhlapäivä

Noin 20,000 henkilöä kerääntyi lauantaina seuraamaan Townsendin kätuparaatia juhliessa kauppalan 225:tä vuosipäivää. Paraatissa oli viisi musiikkia yhtyettä, soittokeuhkia ym., lautoja paljon, koko ympäristön palokunnat ja joukko kansalliskaartilaisia.

Kauppalan kolme vanhinta asukasta, 93-vuotias Mrs. Annie Farrar ja Mrs. Minnie Knight sekä 89-vuotias Andrew Eaton olivat paraatissa. Juhlajajäseninä. Aamulla klo 9 oli uskonnonkirkon tilaisuus Congregationalkirkon pihamaalla minkä jälkeen oli kätukävely. Fitchburgista mm. oli 15 poliisia avustamassa järjestyksenpidossa.

Keskuspuistossa syötiin puolisten aikana kanapäivällinen. Iltaohjelmalla oli soitokunnan konsertti, Little League pesäpallottelu ja monta muuta juhlaohjelmaa kuuluvaa menoa. Lauantaina oli suuret tanssiset.

Suomalaisina toimihenkilöinä juhlassa olivat mukana missikset Mari Salmi, Aino Lumpio, Elli Kalinen, Esther Wanamo, Mrs. Jämsper, Elma Kulkkula, Eini Heywood ja pikkuv tytöt Sandra Aro, joka paraatissa keitti "lasta".

HINAUSLAITE BURBANKIN MAKEEN SUKSIEMIELLE

Pormestari Bray kutsui Puistokomission neuvotteluun hinauslaitteen laittamiseksi Burbankin suksimäkeen mienkäläisille kaupungin puolesta. Asian alkajia on pormestari ja lupasi hän asian alullelaittamiseksi myöntää \$1500 luovutukseen tätä tarkoitusta varten. Asiasta painostamassa oli puolestaan Flopenauhin Ski klubi. Klubin mielestä tällainen laitos on sangen suotava ja tarpeellinen talviurheilun ja hiihtoharrastuksen näkökulmasta. Asiasta keskustellaan uudelleen tämmöisessä kokouksessa.

Asiaa kehitetään myös sairaalan taholla sekä kaupungin lakimiehen mielipidettä kuultaan laillisuus-erikoisen selvittämiseksi. Mielensäkirjan mukaan tällainen puisto-komissio yhdessä mainitun suksiklubin kanssa ymmärtää, että laitteiden hyväksyminen käytäntöön peritään jonkinlainen maksu. Mäessä tulisi sitten jonkinlaisten kilpailujenkin suoritus mahdolliseksi.

AYERIN NAHKURITEHTAASSA \$50,000 TULIPALO

Lauantai-aamuna syttynyt tulipalo Hartnett Tanning Companyn nahkuritehtaassa aiheutti ehkä \$50,000 menetyksen ja kahden työlläisen loukkaantumisen.

Tulen sanotaan saaneen alkunsa hitsauksen säkenestä. Hitsaaja P. Parnori sai palohaavoja ja muita haavoja, toinen mies hengitti savua ja tarvitsi hoidon sairaalahoitoa. Ayerin, Fort Devensin ja Grotonin palokuntia saadaan kiittää siitä, ettei tuli päässyt leviämään kuivaushuonetta laajemmalle. Sammutustyötä kesti kaksi tuntia.

Saunaliike saatavissa

Suomalainen sauna myydään, asunto omistajalle. Toimintuot pitkin aikaa sopivalla paikalla Fitchburgissa, Mass. Hinta \$8,500. Lähempi tietoja antaa Toivo Aho, Holman St., Lunenburg, Mass. Puhelin LU 2-4410.

OTTO HÄKKINEN
VAKUUTUSASIAMIES
12 Parker St., Gardner, Mass.
Puhelin 265

Archaesault
Paint & Paper Co.

SIKA- JA ULKOMAALAUSTA
Myyntiä MAALIA, VERNISIAA
175 NICHOLS ST. GARDNER, MASS.
Phone: 864

LUNENBURG, MASS.

Lunenburgin farmarien kokous pidetään Mr. ja Mrs. Peter Pihlajan kodissa ensi torstai-iltana syysk. 12 p. klo 7.30. Toivotaan, että kaikki käyvät senet ovat jo valmiita saapumaan kokoukseen nyt kun pitkä kesäloma on loppunut. — A. L.

KALEVAISTEN UUTISIA

Kalevan Naisten ensimmäinen kokous kesäloman jälkeen pidetään ensi keskiviikkona kello 7.30 Kaleva-Kodissa. Emäntinä toimivat Mrs. Eino Kasari ja Mrs. Ellis Oksanen. — A.

30 VUOTTA FARMILLA

Lauantaina kävi toimilossamme Mrs. Elli Lahti, Princetonista. Hän hausi tietoja matkustamisesta Suomeen, laivojen kuluista ja lentomatoista jne. Tällöin keskustelu kääntyi myös vierasmaahan ikään, Amerikassa oloa ja moniin muihin puoliin hänen elämässään. Mrs. Lahti kertoi: — Minä tulin tänne Fitchburgiin 17 vuoden ikäisenä tyttönä, täällä Fitchburgista muutin Clintoniin ja siellä menin avioliittoon lappeenranta-laisen Kaleh Lahden kanssa. Meille syntyi siellä kolme poikaa, jotka veimme mukamme Suomeen, Lappeenrantaan, josta palasimme Clintoniin 10 vuoden kuluttua. Emme kuitenkaan jääneet sinne asumaan, vaan pian siirryimme farmille Princetoniin, jossa olemme asuneet noin 30 vuotta. Siellä myös asuvat poikamme perheineen omilla asunnoissaan ja käyvät palkkatoissa. Me, mieheni ja minä, olemme laakerillamme ja syvästä kateksemme elämän menoa. Hyvin harvoin käymme täällä kaupungissa, varsinkin minä. Tämä matka tänne Fitchburgiin onkin minulle ensimmäinen 20 vuoden aikana. Nyt olen mietiskellyt Suomessa vierailua, mutta harkitsen asiaa vielä tarkemmin. — kk —

MYI VARASTAMANSÄ \$127,000 TAVARAN \$120. ROMUKAUPPAAN

George Leazott Jr. Milk-kadulta määrättiin Leominsterin piirikoukudessa lauantaina \$1000 takauksella selvittämään asiansa suurlämmöksen edessä. Hänet katsottiin syylliseksi sisämurtoon ja varkaukseen. Leazottia syytettiin \$127,000 arvoisesta messinkisen muottien varastamisesta Great American Plastic Corporation varastohuoneesta jotka hän oli sitten myynyt romumetallikauppialle \$120 hinnasta. Leazott työskenteli aikaisemmin mainitun yhtiön palveluksessa varastellen myymänsä tavaran vuoden kuluessa.

SHREWSBURY KISSAJAHTI JÄI KESKENÄISEKSI

Metsästäjät eivät onnistuneet löytämään loppua siitä kissapöydästä, joka ehti ennen kahden sen ylikokoisen poikakissan ampuamista toisella viikolla tappa 25 kanaa Fletcherin kanalasta Springkadulla Shrewsburyssa.

Kysymys on villikissoista. Ammutut ennätettiin hautaamaan ennen tontterkkin saantia. Jäljellä Fletcherin näkemän mukaan ovat emäkissat ja yksi poikakissa. Metsästäjillä on ollut villikissoja apunansa, mutta päättyi etsintä tuloksettomana.

TROKI OMAVALTOINEN AJAJAN SAATUA KOHTAUKSEN

John Hietaranta, 74-vuotias Hastingsroadilla Ashburnhamissa, sai niin äkillisen sairastuskohtauksen pakettiautossa ajassaan, ettei kyennyt ajamaan ajopöydällä, vaan luisui se omia aikojaan Ashbyn kauppalan laajitteen suuntaan pysäköityä autoa, ajatuinen merkkipäälun kaadettuaan aita vasten no. 119 tiellä.

Kun poliisi saapui paikalle, totesi hän Hietarantaan olevan avuttomasti sairaan. Hänet tuotiin poliisin sairausvaunulla Burbankin sairaalaan. Autossa oli mukana matkustajana Anton Koski Ashburnhamista. Ihme vain, ettei mitään varsin vakavaa onnetta muutta tapahtunut.

Smith Funeral Home

Philip A. Bjurling, hautajaisien johtaja.
69 Vernon St., Gardner, Mass.
Tel. 77-W.

Gardnerissa

EINO'S
Täytetään teille
LÄÄKEMÄÄRYKSET

Nopea persoonallinen palvelu
Puh. 1760.
57 PARKER ST., GARDNER

Erland Kivimäki

JEWELER
65 Parker Street
Gardner, Mass.

Teen kaikenlaisia kellojen korjauksia ja juvelityötä.
Myyn kelloja, kulta ja hopeatavaraa.
Business Laitteen Lähellä

Suomalaisia käsitöitä kirjastossa

Fitchburgin Lainakirjaston toimesta laitetaan näyttelille suomalaisia käsitöitä. Näihin kuuluu kudottuja näytteitä, puuveistoksia, lasiaistioita ym. joita on näyttelille hankkinut Miss Nancy Holmes.

Kotilaisilla 55:s häpäpäivä tulossa

Hilma ja Matti Kotilainen viettävät 55:tä häpäpäiväänsä ensi sunnuntaina kotonsa Westminsterissä. He kutsuvat sukulaisia, tuttavii ja naapureita saapumaan heille klo 2. jälkeen tuona syyskuun 15. päivänä ryypäämään kahvipöydän ja vietämään hetken heidän luonansa tuota jo kauas jäänyttä päivää "muistella. Asunto on East roadilla.

Maria Waltasen 70-vuotispäivä

Eilen iltaohjelmalla kerääntyi parisaatoin joukko viettämään Mrs. Maria Waltasen 70:tä syntymäpäivää Messinkirkon alasilain, minkä tyttäret Ester, Aili ja Mildred olivat äitinsä kunniaksi järjestäneet.

Ennen tarjoilua suoritettiin vaihteleva ohjelma puheineen, lauluneen, soittoineen, lausuntoineen ja onniteluneen. Tyttäret lauloivat yksitellen ja yhdessä ja pastori T. Esala aloitti ja lopetti ohjelman. Mrs. Waltasen kiitti liikuttuneena osakseen tulleesta suuren ystäväjoukon huomiosta läsnäolosta.

Seurakuntaustaisia

Ev. Luterilaiskirkon

Tiistaina on hartauskoti kello 7.30 illalla. Ohjelmassa on lauluja kuorolta sekä Lincoln Stonella. John Frändin soittava viulusooloja, Larry Kivimäki pianosoloja, Toivo Orava lausua runoja ja pastori Sumner puhuu. Ohjelman jälkeen Klaus Haapakoski kattaa kahvipöydän ja jokainen luterilainen tervetulleeksi. Keskiviikkona on sisäliiton työkokous kirkon pöydällä ja lopuksi Hilda Huusari kattaa kahvipöydän. Lauantaina seurakunnan naiset tarjoilevat illalla alkaen kello 5 ip. mutta siitä myöhemmin makusillissa ilmoituksessa. Tervetuloa tilaisuuksiimme. — S.

URHEILU

Suomi löi Saksan maaottelussa

Helsinki elok. 30 p:nä — SuomiSeura

Vanhat rehdit kiipeivät Suomen ja Saksan väliin iskenneet yhtiön yleisurheilussa seitsemän kerran. Äärimmäisen tasaväkistä maaottelua johtivat vieraat ensimmäisen päivän jälkeen ja johtivat toisenakin aina viimeistä edelliseen lajiin, kymppin juoksuun saakka. Siinä poikamme tekivät sen, mitä heiltä harteasti toivottiin, vaikkei odottaa uskalletakaan — saavuttivat kaksiovoiton ja "lahjoittivat" maaotteluvoiton henkeäsalpaavan jännityksen jälkeen Suomelle. Suurin, vaikkakin katkera lahjoitus oli kuitenkin Saksan Haas, jonka juoksuun hyökkääminen 400 metrillä riisti hänen ilmeiltään voiton taitut kalliit pisteet.

Lähes 40,000 katsojaa

oli saapunut seuraamaan maaottelua ensimmäisenä päivänä.

Urheiluliiton puheenjohtajien

lausuttua tervehdyksensä ja kapteenien vaihdettua kulkansa näytelmä oli valmis alkamaan. Vuoden ennätyskatsoja sai pian nähdä jännittäviä juoksua.

Erikoisia ilonaiheita tarjosivat Olavi Vuorisalo, Jorma Kakkonen ja Voitto Helminen raivokkaan voittoisat lop-pukirit sekä Hämeen harteikkaan ponnostemestarin Eino Mäkinen komeat kulaakaarteet — harjoitteluaan vain yhden kerran koko kesänä.

Juoksuajasta voimme kuitata 100 m. ja 110 aida vain toteamuksella, että saksalaiset olivat niissä täysin oma luokkaansa. Sensijaan 1500 metriä kohosi illan ehkä riemastuttavimmaksi kohokohdaksi, vaikka vieraiden oma Olavi — Olaf Lawrents — nostattikin suomalaisten sydämet kurkkua loppusuoralle tultaessa ja kaksiovoituksiin suiputettiin Naantalinvotoksi.

Viimeinen kierros. Lawrents ohittaa yllättäen Salsolan ja kilautuu Vuorisalon kantaan. Takasuoralla hän yrittää jo hitustakin, mutta naantalillaan vastaa. Loppusuoran avautuessa hän on kuroton välimatkan kiinni ja kiittää saman tien oh. Suomalainen on liian nopea ja voimakas yllätystä valmistelleille saksalaisille ja 40,000 katsojan huutaessa niin että stadion räisee hän katkaisee maalivaun. Salsola puolestaan kykenee selviytymään Mengleristä. Voittoajaksi on uusi maaotteluennätys ja molemmat saksamait puolestaan saavuttivat henkilökohtaiset ennätysensä.

5,000 metrillä saksalaiset alkoivat taktikoida voiton suomalaisia kovalta alkuvaiheilla. Jo 600 metrin paikkeilla vauhti kuitenkin tasaantuu ja vuorotellen johtaan vieraat vievät joukkoa aina 500 metrin päähän maalia, jolloin lopputaistelu alkaa. Suomalaiset kiertävät saksalaisten ohia ja asettuvat auraksi Konradin ja Lauferin eteen. Viimein mainitun onnistuu kuitenkin tunkeutua yläliin.

Loppusuoralle tultaessa näyttää jo hetken siltä kuin Laufer onnistuisi,

mutta Kakkonen on onneksi vielä tarpeeksi vetreä ja painuu vastustamattomasti kärkeen. Huttunen jää armotta kolmanneksi.

400 m. juoksun alkaessa oli jännitys taas huipussaan. Helsten — Haas. Kuinka käykään tällä kertaa, turkulaisten voittava viidesti aikaisemmissa seitsemässä yhteenotossa, mutta saksalaisen napattua viimeksi hopea voiton nenän edestä Melbourneissa, 25 metriä maalista kaikkensa tehnyt Haas vihdoin antautuu. Toinen saksalainen puolestaan tunkeutuu Rekolan ohiloppumetreille.

Komea neljännesmaili sai päätyttyään valittavan särön kuuluttajan ilmoittaessa, että Haasin juoksu oli hyllähtänyt — hän oli astunut kaarteissa muutaman kerran Helstenin radalle. Yleisö viheltää, mutta sääntöjä on noudatettava, vaikka Suomi saakin nyt hieman epäreilusti 3 lahjapistettä.

Kenttälajeista oli korkeushyppy täydellisen Waterloo Suomelle.

Pituushyppäys Jorma Valkama lunnasti varmaksi ennustetun voittonsa — mutta vain 1 sentillä.

Moukarissa oli Veikko Hoffren odotetusti herä ja hidalgo 80 metriä hipovine kaarineen, ja Helmetoja jäi samoin odotetusti peränpitäjäksi.

Kuulassa eivät muut voineet mitään Lignaulle, mutta erikoisen ilopommin pudotti eräs Euroopan parhaista painonnostajista, Eikka Mäkinen. Hän oli kaikkein positiivisin suomalaisyhtäys.

Pikaviestissä oli vieraiden voitto kirkossa kuulutettu, eikä pappi väärässä ollutkaan.

Ensimmäisen päivän tulokset:

100 m: 1) Manfred Germar, Saksa 10,6, 2) Armio Harry, Saksa 10,8, 3) Osmo Huononen, Suomi 11,0, 4) Lasse Ketola, Suomi 11,1.

400 m: Voitto Helsten, Suomi 47,2, 2) Jürgen Kuhl, Saksa 47,9, 3) Pentti Rekola, Suomi 48,1.

1500 m: 1) Olavi Vuorisalo, Suomi 3,43,3, 2) Olaf Lawrents, Saksa 3,43,8, 3) Olavi Salsola, Suomi 3,47,0, 4) Harald Mengler, Saksa 3,48,2.

5000 m: Jorma Kakkonen, Suomi 14,2,0, 2) Heinz Laufer, Saksa 14,27,2, 3) Matti Huttunen, Suomi 14,27,6, 4) Walter Konrad, Saksa 14,36,0.

110 m:n aita-juoksu: 1) Martin Lauer, Saksa 14,0, 2) Bert Stenes, Saksa 14,7, 3) Oswald Miltch, Suomi 14,9, 4) Raimo Siukola, Suomi 15,3.

Pituushyppy: 1) Jorma Valkama, Suomi 7,58, 2) Manfred Molzberger, Saksa 7,57, 3) Wilhelm Porrasalmi, Suomi 7,48, 4) Heinrich Döll, Saksa 7,23.

Korkeushyppy: 1) Theo Pull, Saksa 1,96, 2) Werner Bähr, Saksa 1,93, 3) Kalevi Tiikkaja, Suomi 1,90, 4) Eero Salminen, Suomi 1,90.

Kuulantyöntö: 1) Herrman Linnigau, Saksa 17,13, 2) Eino Mäkinen, Suomi 16,21, 3) Reijo Koivisto, Suomi 16,19, 4) Dieter Urbach, Saksa 15,61.

Moukarinheitto: 1) Veikko Hoffren, Suomi 59,04, 2) Hugo Siemann, Saksa 57,68, 3) Karl Storch, Saksa 57,40, 4) Olavi Helmetoja, Suomi 54,86.

4x400 m:n viesti 1) Saksa 41,3, 2) Suomi 42,7. Pisteet ensimmäisen päivän jälkeen: Saksa 55, Suomi 51.

Toisen päivän

pelin avauksen suorittivat 400 metrin aita-juoksijat.

Samanlaisesti ryhtyivät kiekkojätit ottamaan mittaa toistaan. Siinä oli ennustettu Lindroosin voittoa, mutta toisen saksalaisen vievän Saksan hopealle. Viime hetken karsinassa valittu Pentti Repo oli kuitenkin ennustelussa eri mieltä ja järjesti hyvin tervetulleen kaksiovoiton kotiin.

800 metrillä kehkeytyi äärimmäisen jännittävä taistelu. Niin loistellais oli juoksu, että toiseksi tulleen Vuorisalon aika sivuaa Suomen ennätystä ja neljällä juoksijaa eroittaa loppussa vain vajaa puolisekuntia.

200 metriä voittivat vieraat miten tahtovalt, mutta Saksa-Suomi maaottelulle luonteellinen tasaväkisyys jatkui taas keuhkainheitoissa.

Kolmiloikassa tapahtui pieni "erehdys", kun Järvi sai laskea paremman saksalaisen ohitse. Rahkamon tuki tuodessa odotetun voiton. Seiväshyppy senjantaa meni täysin laskeleminen mukaisesti ja Landströmilä oli pari hyvää yritystä myöskin 453:sta eli Suomen ennätyskorkeudesta.

Kun 3,000 m. estejuoksu oli muodostunut suomalaisella kannalla katsoen pahaksi pettytykseksi vieraiden korhassa kaksiovoiton, jäi 10,000 metriä koko maaottelun huippujännittäväksi ratkaisulajiksi. Noin 8 kilometrin paikkeilla Julin pyrähti toiseksi ja Rantala lisäsi katsomon toiveita kiilautamalla kolmanneksi. Kun jällellä oli enää 2 kierrosta ja 9,000 metriä katkennut ajassa 26,54,9, vaihtoivat meikäläiset paikkaa. Välien lopullisen selvittelyn aloitti Porin pikkuinen, mutta pippurinen Julin ampaisemalla ensimmäiseksi. Konrad seurasi kanolla, sitten Rantala ja reilusti johtanut Schade jätettiin viimeiseksi. Takasuoralla Rantala menee Julinikin ohia. Loppusuoralle saapuvat suomalaiset kuitenkin rinta rinta, Konradin hengittäessä heidän niskaansa. Kansan huutaessa äänensä lopullisesti kaheksi meikäläiset jaksavat pitää pintansa loppuun saakka. Julinin voittaessa runsaalla metrillä. Riemumyrskyä alottivat kiitävät pitkin stadionia, maaottelu on voitettu, vaikka 4x400 metrin viesti hävittäisiinkin. Niin kuin se sientä hävittäinkin.

Hampurin pormestarin lahjoittama pokaali parhaalle suomalaiselle taistelijalle sai Olavi Vuorisalo, Helsingin ylipormestarin Eero Rydmanin vastaavan palkinnon saksalaiselle H. Laufer. Presidetti Kekkonen pokaali parhaalle urheilijalle saivat taas Vuorisalo ja aita-juoksija Lauer.

tämän syyskuun aikana
annamme uusista vuoden ja puolen vuoden tilauksista lahjana lehtemme 50-vuotishistorian, prof. John i. kolehmainen kirjoittaman kuvien valaistun kirjan "sow the golden seed". uusia tilauksia tässä tapauksessa ovat sellaisille henkilöille tilatut lehdet, joiden nimi ei ollut lehtemme postituslistalla kuluneen heinäkuun aikana.
kun mainittujen kuukausien aikana päätyvät lehtemme tilaukset on jotenkin tarkkaan uusiutu, niin sopiipa asiameistemme nyt ryhtyä hankkimaan uusia tilauksia. ne, jotka eivät tapaa asiameihämme, voit lähettää tilauksensa suoraan meille. lahja annetaan kummassakin tapauksessa.
lehtemme uudet tilaushinnat tästä päivästä alkaen ovat:
yhdyssvaltoihin ja canadaan:
3 kk \$4.00, puoli vuotta \$7.00, vuosi \$12.00
suomeen ja muihin ulkomaihin:
vuosi \$16.00, puoli vuotta \$9.00.
raivaajan konttori
fitchburg, mass.

Boston, Mass.
Sandra Kulo
sairastui elokuun 31 päivänä ja vietiin Mt. Auburn sairaalaan Cambridgeen. Muutamia päiviä tutkimuksen jälkeen lääkärin päättivät tehdä hänessä leikkauksen, syyskuun 6 päivänä. Toivomme, että leikkaus onnistuisi ja pääsi kotiin ja ystäviensä seuraan pian.
Voittotunnelmaa sekoitti lopussa melkoisesti saksalaisten protesti 4x400 viestijoukon johdosta. He väittivät Kivelän ja Hirvosen vaihtaneen virheellisesti — liian myöhään — mutta protestia ei hyväksytty ja niin jäi Suomi hieman yllättäväksi voittajaksi pistein 107—106. Monet olivat kuitenkin sitä mieltä, että myöskin edellisen päivän viestissä Strand luovutti kapulan Lehtoselle vaihtorajan ulkopuolella, mutta sitä ei kukaan protestoinut virallisesti.
Toisen päivän tulokset:
200 m: 1) Manfred Germar, Saksa 21,2, 2) Karl Kaufman, Saksa 22,0, 3) Pentti Rekola, Suomi 22,1, 4) Börje Strand, Suomi 22,4.
800 m: 1) Paul Schmidt, Saksa 1,48,2, 2) Olavi Vuorisalo, Suomi 1,48,3, 3) Friedel Starcke, Saksa 1,48,4, 4) Olavi Salonen, Suomi 1,48,6.
10,000 m: 1) Urpo Julin, Suomi 29,39,4, 2) Erkki Rantala, Suomi 29,39,6, 3) Walter Konrad, Saksa 29,41,0, 4) Herdert Schade, Saksa 29,44,6.
400 metrin aita-juoksu: 1) Oswald Miltch, Suomi 51,3, 2) Martin Lauer, Saksa 53,2, 3) Helmut Janz, Saksa 53,8, 4) Heikki Silvennoinen, Suomi 54,6.
3,000 m:n estejuoksu: Heinz Laufer, Saksa 81,51,2, 2) Hans Hüneke, Saksa 8,53,2, 3) Sven Laine, Suomi 8,54,2, 4) Ilkka Auer, Suomi 8,57,2.
Kolmiloikka: 1) Karl Rahkamon, Suomi 15,31, 2) Hermann Strauss, Saksa 15,00, 3) Matti Järvi, Suomi 14,87, 4) Birch Bremicker, Saksa 14,37.
Kiekorinheitto: 1) Carol Lindroos, Suomi 52,30, 2) Pentti Repo, Suomi 50,68, 3) Otto Koppenhöfer, Saksa 49,82, 4) Martin Mühle, Saksa 47,72.
Keuhkainheitto: 1) Erkki Ahvenniemi, Suomi 75,12, 2) Heiner Will, Saksa 74,24, 3) Gerhard Meller, Saksa 72,71, 4) Väinö Kuisma, Suomi 70,72.
Seiväshyppy: 1) Eeles Landström, Suomi 440, 2) Matti Sutinen, Suomi 420, 3) Horst Drumm, Saksa 410, 4) Willi Reissmann, Saksa 400.
4x400 metriä: 1) Saksa 3,10,0, 2) Suomi 3,14,8.
Maaottelun loppupisteet: Suomi 107 — Saksa 106.
Topi Halonen.

NYT varastossamme:
Arvo Tuominen:
SIRPIN JA VASARAN TIE \$4.75
KREMLIN KELLOT \$5.50
Tauno Flinkman:
NELJÄSTI KARANNUT \$3.50
Oskari Tokoi:
LAPSUTENI MUISTOJA \$3.00
SISU (Tokoin elämäkerta englanninkielillä) \$6.00
Kalle Rissanen:
NAURU HYVÄLLE, NAURU PAHALLE \$2.50
Anatole G. Mazour:
FINLAND BETWEEN EAST AND WEST \$6.50
James P. Warbasse:
THREE VOYAGES, Autobiography \$3.50
Tyne Konga:
I REMEMBER \$3.50
FINLAND SINGS — SUOMI LAULAA \$3.50
Vesterinen ja de Godzinsky:
JOKA MIEHEN HARMONIKKAKOULU näppäin ja pianoharmonikalla \$5.00
RAIVAAN KIRJAKAUPPA
Fitchburg, Mass.

Kiitos!
SYDÄMELLISET KIITOKSET
kaikille tuttaville ja sukulaisille siitä suuresta yllätyksestä jonka järjestitte minulle täyttääkseni 65 vuotta lauantai-iltana elok. 31 p:nä Winter St. haalissa, Newportissa, N.H.
Kiitos kahvi-, leivos- ja voileipä-tarjoilusta sekä huomattavasta rahalahjasta. Erikoisesti kiitän toimeenpanijoita ja suuren työn tekijöitä Helmi Wirkkalaa, Anni Koskista, Mandi Saarnijokea, Mary Dunbaria ja kaikkia jotka auttoivat ravintolassa taikka ottivat tavalla tai toisella osaa illan onnistumiseen.
Kiitän Eino Kainua, Wilho Mäkeä ja Tuula Partasta ohjelmasta ja Mr. Partasta tanssisoitosta.
Toveruudella teitä muistaen
TOIMI HIRVELÄ,
Claremont, N.H.